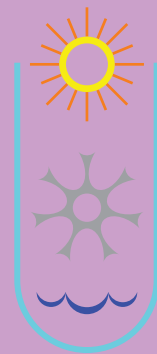

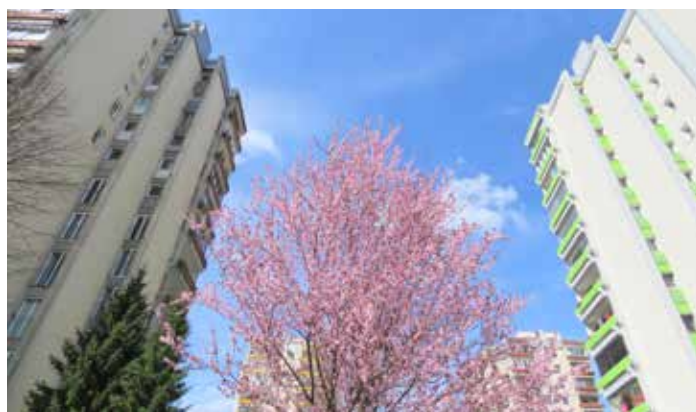
Mi o sebi

Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka in Društva U3 Škofja Loka
št. 47 leto XV april 2021

Pomlad pa še vedno cveti,
vigred nihče ne ustavi.

- 3 UVODNIK**
- 4 PROSTOVOLJSTVO JE VREDNOTA**
Prostovoljka Sonja Dolinar
- 5 V spomin – Danica Celestina**
- 6 STANOVANJA ZA SOBIVANJE**
- 7 DRUŠTVO U3**
Okrogla miza - Učimo se vse življenje
- 9 Spletni pogovori**
- 11 Foto Loka – ustvarjanje zgodovine fotografije**
- 12 Beremo dobre knjige**
- 13 MARINKINA KNJIŽNICA**
Bralna značka
Nekatere knjige so pozabljene po krivici
Pogrešane knjige
- 15 GLASBA**
20 let MePZ Vrelec
Beseda predsednika zbora Ferda Pozveka
Jaka Notar – pevec z najdaljšim stažem
- 18 Loške orglice**
- 19 10 LET GALERIJE HODNIK**
- 20 ZANIMIVE OSEBE**
Srečo Rovšek
- 21 Diamantni poroki Julije Jenko in Majde Bernik**
- 22 NOVI ČLANI**
Miha Ješe
- 24 DOLGO ŽIVLJENJE**
Marija Celec
- 26 SLEDOVI PRETEKLOSTI**
Deklica s posebnim talentom
- 27 BREZPLAČNI PREVOZI**
- 29 ŠPORT**
- 32 V spomin – Tone Mihelič**
- 36 GREMO NA POT**
Plan izletništva in turizma
Plan planinskih izletov
Daljši in krajši pohodi ponedeljkove skupine upokojencev
- 39 Potep po Grčiji**
- 40 KORISTNE INFORMACIJE**
- 42 DONACIJA DELA DOHODNINE**
- 44 KAKO RAVNATI OB POTRESU**

Miro Duić

Spoštovane članice in člani našega društva!

Živimo v času, ko nas pesti veliko različnih težav, zlasti na zdravstvenem področju, pri čemer ima posebno mesto virus covid-19. Opažam, da nam kljub temu čas teče prehitro, saj sem že na polovici mojega zadnjega mandata. Ko sem davnega leta 2007 prevzel funkcijo predsednika društva pri 59 letih, se mi niti sanjalo ni, da bom to delo opravljal kar štiri mandate oziroma 16 let in da bom ob zaključku te funkcije star 73 let, kar so za vsakega človeka, zlasti moškega, zares zrela leta.

Nikoli mi ni bilo žal tega časa, ker ste vsi člani, ki vam je to zdravje dopuščalo, izredno pripomogli k ugledu in rezultatom društva na vseh področjih delovanja (bilančni rezultati, športne aktivnosti, kulturne dejavnosti, pevske skupine, Marinkina knjižnica, galerija Hodnik, program Starejši za starejše, turistični in drugi izleti, martinovanja in druga praznovanja, izdaja na široko prepoznavnega glasila Mi o sebi in še mnogo drugega).

Pozabiti ne smem mojih najožjih sodelavk in sodelavcev na različnih področjih vodenja sekcij in programov, čigar rezultati so odmevali v širšem prostoru in so bili deležni veliko različnih priznanj in nagrad. O njih smo veliko pisali tudi v temu glasilu. Nisem človek konfliktov in le v enem primeru sem moral vreči člana iz pisarne, ker drugače ni šlo.

Moja velika želja je, da ob mojem zaključku vodenja društvo nadaljuje delo z novimi, mlajšimi kadri, ki bodo brez dvoma uspešni z novimi prijemi in pogledi.

Tako vas prosim, da v svojem okolju, ki ga najbolj poznate, predlagate primerne kandidate za prevzem najodgovornejših funkcij v društvu (predsednik, tajnik, računovodja, blagajnik, vodje sekcij in programov). V ta namen smo v tej številki objavili telefonske številke sedanjih vodij, pri katerih lahko dobite podrobnejše informacije,

Čeprav je do izteka sedanjih mandatov še dve leti, bo ta čas hitro minil, zato je potrebno že sedaj začeti s kadrovske prenovo in predlagati ustrezne kandidate za najodgovornejše funkcije v društvu.

Moje načelo pri dosedanjem delu je bilo LJUDI SE NE NADIRA, LJUDI SE NABIRA.

Naj bo tako še naprej!

Hvala vam za vse, kar ste naredili za naše društvo.

Izdajatelj

Društvo upokojencev Škofja Loka
Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel.: 04 512 06 64

e-pošta: drustvoupokojencev@siol.net

Odgovorna urednica

Jelka Mlakar

Stalni sodelavci

Martin Bizjak, Meri Bozovičar,

Ela Dolinar, Dragica Gartner

Julija Jenko, Borjana Koželj,

Maruša Mohorič,

Nadja Podgoršek,

Lektoriranje

Katarina Draškovič

Oblikovanje

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije

Nevenka Mandić Orehek

Tisk

GTO Košir d.o.o.

Naklada 1900 izvodov

Posamezni izvod stane 1 €.

ISSN 1855-0975

Naslednja številka
glasila izide
10. septembra 2021.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1, 4221 Škofja Loka

MŠ 5010721000

DŠ SI99746352

Tajništvo tel.: 04 512 06 64 in 040 226 667

Faks: 04 512 63 09

Računovodstvo tel.: 04 512 63 08

Blagajna tel.: 040 857 273

e-pošta: drustvoupokojencev@siol.net

Uradne ure sreda in petek od 8. do 12. ure

DRUŠTVO U3

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Partizanska cesta 1, 4221 Škofja Loka

e-pošta: loka3univerza@gmail.com

<http://3univerza-loka.splet.arnes.si>

Facebook: Univerza TRI

Telefon v času uradnih ur: 064 233 535

Uradne ure: pon., sred., petek od 10. do 12. ure.

SONJA DOLINAR – USTVARJALNOST BOGATI ŽIVLJENJE

Alma Vičar

Čudno leto je za nami, le malo smo se družili in naši prostori Društva upokojencev in Društva U3 so pozimi več ali manj samevali. Prvo, kar sem opazila ob vnovičnem obisku naše »hiše«, je bil lep urejen del zelenice pred našim vhodom, pripravljen na novo pomlad in ki se mu je že na daleč videlo, da zanj nekdo skrbi z vsem srcem. To je bil trenutek, ko sem se zavedla, koliko posameznikov nas obkroža, ki se vsakodnevno razdajajo, da je vsem nam lepše. Ena od takih je prav gotovo Sonja Dolinar, Mariborčanka, ki je v Škofji Loki pognala močno razvejane korenine. Na Gorenjsko jo je odpeljal mož Igor, s katerim sta se spoznala med študijem, v Škofjo Loko pa ju je, tako kot mnoge druge, pripeljala služba. Dva otroka in hiša, danes pa tudi štirje vnuki, so zaokrožili njeno »presaditev« iz Maribora, ki ga je na začetku kar pogrešala, kot je sama priznala. S Sonjo sva se že leta nazaj službeno srečevali, zadnja leta pa mi je njena podoba nerazdružljivo povezana s kolesom, nekako sta prirasla drug k drugemu. To, da je športnica, pohodnica, ljubiteljica narave, sem vedela. Dolga leta je bila aktivna članica športnega društva Partizan, kjer je kar 20 let opravljala blagajniške posle. Ko je daleč nazaj v okviru tega društva postala voditeljica aerobike, je »razmigala« kar nekaj deklet in žena v Škofji Loki. Telovadba, kasneje pilates, jo je spremljala dolga leta, vse do operacije kolka. Kot vneta hribolazka pa je osvojila kar nekaj dvatisočakov. Nisem pa vedela, da so jo skrite želje pripeljale tudi do pravih adrenalinskih doživetij. Na enem od mnogih potovanj v tujino, ki so bogatila njeno in Igorjevo življenje, se je po uspešno opravljenem potapljaškem tečaju potopila na Maldivih celo do 23 m. To izjemno doživetje prvobitnega podvodnega sveta jo bo vedno spremljalo, kot mi je zaupala. Druga njena želja pa je bila skočiti v tandem s padalom. Tu je pomagal mož Igor, ki ji je, kljub temu, da ni bil ravno prepričan, da je to varno, za 50 rojstni dan podaril skok v tandem. Zdaj, ko sva se po dolгих letih ponovno zblížali v društvu, počasi odkrivam še vse ostale talente in

ljubezni, ki jih Sonja nesebično že dolga leta deli z nami.

Sonja je ustvarjalka, ki zna iz naravnih materialov pričarati samosvoje cvetlične aranžmaje, božične

venčke, smrečice. Okraski za smrečico? – ni problema, če ni drugega, bodo pa iz testa. Izpod njenih prstov iz gline nastajajo čudovite sklede, vaze, nakit. Z vso ljubeznijo ustvarja namizne dekoracije, da z njimi počasti svoje goste. Bi se malo posladkali? – šala mala, organizirajmo delavnico z Lenko, kjer s svojim znanjem ne manjka tudi Sonja.

In ne samo, da iz vsega, česar se dotakne, nastane nekaj lepega, tudi sliši se jo dobro. Je ena od

pobudnic ustanovitve pevske skupine Mavrica, ki nas s svojimi pesmimi spremlja na vseh proslavah in kulturnih dogodkih že več kot 10 let.

Kot navdušena fotografinja je takoj, ko se je sama naučila narediti svojo prvo foto knjigo, to znanje podelila še z drugimi fotografskimi navdušenci v društvu. Tako je tudi z vsemi drugimi njenimi talenti. Veliko je bilo v teh letih raznovrstnih delavnic, na katerih nam je iskreno predajala svoje znanje. Že 15 let je tudi članica v bralnem krožku knjigosnedke, ki jo še prav posebej izpolnjuje. Mogoče je ta njena ljubezen do lepe besede pripomogla tudi k temu, da že od rojstva prvega vnuka, to je že 20 let, nastajajo prav posebna pisma njenim štirim vnukom, opremljena s fotografijami, ki jim bodo trajno ohranila spomin na njihovo odraščanje in vse lepo, kar so doživeli z babico in dedkom.

Ta članek je nastal v nenavadnih okoliščinah, brez osebnega stika, saj ostajamo previdni pri stikih z drugimi, da ne bi po nepotrebnem prenašali virusa, ki nam je tako zaznamoval zadnje leto. Tudi časovna stiska, ki sem jo povzročila jaz sama, je povzročila, da je tekst nastajal na daljavo, za kar se Sonji še posebej zahvaljujem.

Mi je pa na koncu zaupala, da je ta čas virusa na nek način zanj tudi darilo. V skrbi za zdravje svojega Igorja je izbrskala pravo islandsko volno, ki jo je prinesla iz Islandije in nastale so tople nogavice,

ki so celo zimo grele njegove noge. Kmalu se je s svojo željo pojavil še najstarejši vnuk in nastal je topel pulover zanj, prav tak, z vzorcem, kot si ga je sam zaželel, pa tudi zase je poskrbela z novim puloverjem. V tem zimskem obdobju, ko smo ostajali v svojih domovih, je ponovno našla čas za pletenje. Prav posebej pa je ponosna na svojo 92 let staro mamo. Kot mnogi drugi stanovalci domov po Sloveniji je doživela vse neverjetne omejitve in

večmesečno socialno izolacijo. To stanje je trezno sprejela in ohranila vedrega duha ter še enkrat dokazala, da kot klena ženska upravičeno ostaja Sonjin vzor. Tudi mami vsak teden napiše pismo, dopolnjeno z aktualnimi fotografijami. Sonja, želim si, da bi nas naučila še marsikaj iz tvoje bogate zakladnice znanja in da nam še naprej pomagaš buditi željo po ustvarjanju. In da čim prej spet zapojemo skupaj.

V SPOMIN

DANICA CELESTINA

1946 - 2020

Vsi, ki smo jo poznali, smo obstali, onemeli in z nevero sprejeli žalostno vest njene hčerke Tjaše, da je naša Danica 17. novembra 2020 za vedno zaprla oči. Danica je bila naša članica od 31. januarja 2008. Kmalu po prihodu v društvo je prevzela zahtevno in natančno delo vodenja blagajne. Skrbela je za pobiranje članarine in tako spoznala številne člane, ki so se odločali za bogato bero aktivnosti na področju izletništva in rekreacije. Poznali so jo na pošti in na banki, priljubljena je bila med vsem našim članstvom. Na upravi društva je zapustila nepozaben vtis, saj je bila vedno dobre volje, polna energije in zdrava. Ob jutranji kavi smo se vedno pogovarjali o najbolj svežih dogodkih zadnjih dni, kritizirali naše vrle politike in pohvalili dosežke. To nam sedaj manjka. Vedno, ko grem mimo njene pisarne, me presune občutek praznine in občutek cmoka v grlu. Ostajajo mi le spomini na zadnje telefonske pogovore, prežete z optimizmom in željo po zmagi nad težavami. Na žalost nam ni uspelo.

Lepa beseda vedno lepo mesto najde je misel, ki jo je izrekla v pogovoru z Marinko Mesec v 19. št. našega glasila Mi o

sebi leta 2012. Tako nam je vsem sporočila, da je življenje prekratko, da bi ga zapravljali za negativne stvari. Hčerki Tjaši in vnukoma želimo, da čim dlje ohranijo lepe spomine na mami in babico Danico. Nam in našem članstvu bo ostala v trajnem spominu.

Miro Duić

Prosim vse člane DU Škofja Loka, da v dani situaciji – korona virus, epidemija, čimprej nakažete članarino v znesku 12.00 €
na naš račun GB TRR št. SI56 0700 0000 1134 214 sklic 99,
prav tako tudi člani vzajemne samopomoči še 12.00 €.

STANOVANJA ZA SOBIVANJE

Marta Satler

Junija lani sem raziskovala sobivanje kot možnost za bivanje po upokojitvi, torej kot nekakšne vmesne stopnje do doma oskrbovancev, kamor bomo verjetno prišli vsi, če bomo le dovolj dolgo živeli.

V Davči, na nadmorski višini 1000 m, je lastnik na posestvu svojih staršev, kjer je kmetijo podedoval njegov brat, zgradil kompleks apartmajev, namenjen turistom. Ker se mu je z leti zdelo, da ima s tem preveč dela, se je pred štirimi leti odločil, da bo kapacitete ponudil upokojencem v dolgotrajni najem. Tako prvi stalni stanovalci tam bivajo že 3 leta in pol, nekaj pa se jih je medtem tudi že zamenjalo.

Stanovalci smo bili junija stari od 62 do 81 let, en moški in osem žensk.

Vsak stanovalec ima opremljeno sobo s kopalnico, balkonom in TV. Prijavljeni so v občini Železniki kot na začasnem bivanju. Tam imajo tudi zobozdravnika in zdravnika, da imajo v primeru bolezni zagotovljeno patronažno službo.

Med skupne prostore spada velika, sodobno opremljena kuhinja, velika jedilnica ter prostorna dnevna soba z veliko TV in udobnimi kavči.

Za druženje imajo še pokrito teraso, zimski vrt in zastekljen paviljon z odprtim kaminom na travniku.

Lastnik in skrbnik je tudi zelo dober psiholog, ki rešuje vse spore med stanovalci. Živi v Železnikih in se vsako jutro v Davčo pripelje kot v službo. Če bi se v njegovi odsotnosti zgodilo kaj nepričakovanega, bi za to poskrbel njegov brat z družino, ki tam stalno živi. Stanovalci kosilo kuhajo skupaj in se vsak dan ob 12.15 zberejo v jedilnici, medtem ko si zajtrk in večerjo vsak pripravi sam. Vsak torek imajo po zajtrku sestanek s skrbnikom, kjer se dogovorijo o vseh pomembnih stvareh. Takrat pripravijo jedilnik za naslednji teden in za vsak dan določijo, kdo bo kuhal in kdo bo pomagal, če bo potrebno. Takrat vsak stanovalec lahko predlaga eno svojo najljubšo jed, ki jo vključijo v jedilnik. Če jo zna skuhati sam, je tisti dan tudi kuhar, če ne, pa se dogovorijo, kdo bo kuhal.

Po kosilu ena stanovalka zloži posodo v stroj in pospravi jedilnico. Za vzdrževanje skupnih prostorov imajo tedenski raspored, ki se ga držijo,

in vso opremo za čiščenje, za kar poskrbi skrbnik. Za svoje perilo skrbi vsak sam ali pa skupaj, saj imajo pralni in sušilni stroj in sušilnico.

Imajo tudi velik vrt in sadovnjak ter rastlinjak za tiste, ki imajo veselje z vrtnarjenjem.

Ena od stanovalk je zadolžena, da vse ostale spomni na njihova zdravila, skrbi za rože na oknih in podobno.

V torek naredijo spisek za trgovino, vsak pa doda še svoj seznam želja za zajtrk in večerjo. Dve stanovalki s skrbnikom odideta v Železnike po nakupih, v lekarno, na pošto, na bankomat in po drugih opravkih. Vse stroške za naslednji teden nato porazdelijo in plačajo sproti. Stroške bivanja plačajo mesečno skrbniku preko trajnika. Cena je primerna za vsako pokojnino.

V primeru hude bolezni ali demence, ko sostanovalci za bolnika ne bi mogli več poskrbeti, bi moral stanovalec v dom starejših. Vendar tam nihče ne zboli, ker so na čistem zraku, v lepem okolju, brez skrbi in v družbi.

Posebno sedaj, ko vemo, kako težko je s kadrom za oskrbovalce in kako občutljivi so ob pandemiji veliki

Odprti kamin v zastekljenem paviljonu

kompleksi, si želim, da bi namesto oskrbovanih stanovanj, ki to v resnici niso, ker ni kadra, raje gradili stanovanja za sobivanje, kjer bi po upokojitvi lahko samostojno živeli 15 do 30 let v družbi ali v svoji sobi in bi šli lahko, kamor bi hoteli kot turisti. Tukaj ni treba veliko filozofije, samo malo empatije in solidarnosti.

Okrogla miza UČIMO SE VSE ŽIVLJENJE

Borjana Koželj

»Človek je rojen za delovanje, kot je ptica za letenje!« dr. Ana Kranjc

V senci pod lipo 15. septembra 2020

September je za Društvo U3 pomemben mesec, saj se ta mesec člani vpisujejo v naše programe izobraževanja. Zanimive vsebine vsako leto dopolnujemo z novimi študijskimi krožki. V našem mestu je več nevladnih organizacij, ki poleg nas skrbijo za izobraževanje odraslih. V Društvu U3 z vsemi tesno sodelujemo in z veseljem smo jih povabili na okroglo mizo UČIMO SE VSE ŽIVLJENJE.

Zaradi vseh omejitev, ki nam jih nalaga skrb za zdravje v času nevarnosti okužb s koronavirusom, smo se 15. septembra 2020 zbrali kar pod krošnjami dreves v nekdanji vojašnici in predstavili priložnosti in možnosti vseživljenjskega učenja. Poleg naše univerze so na okrogli mizi sodelovali še mag. Miha Ješe, kot vodja projekta STAREJŠI V AKCIJI, Katka Žbogar iz Zavoda KRES s projektom ŽIVI ŽIVO, Nina Arnuš, Zavod Tri, ki izvaja trajnostne skupnostne prakse na Loškem, Nina Trillar iz Ljudske univerze v zvezi s sodelovanjem NVO v Tednu vseživljenjskega učenja. Med nami je bila tudi Dušica Kunaver, zbirateljica ljudskega izročila in etnološkega gradiva ter naša dolgoletna prijateljica. Njenega optimizma smo vedno veselili. Razmere v času omejitev zaradi koronavirusa so nam določile okrnjen program v zelenem okolju pod lipo, na šumeči preprogi njenega listja. Okolje je bilo kljub vsemu spodbudno in prišli smo do sklepa, da bomo še naprej tesno sodelovali in si nudili podporo.

STAREJŠI V AKCIJI

Miha Ješe

Na okrogli mizi sredi septembra 2020 sem predstavil evropski projekt Občine Škofja Loka. Občina Škofja Loka je bila skupaj z 11 mesti iz različnih evropskih držav uspešna na evropskem razpisu s projektom »Mlajši za starejše – aktivno staranje« s 6 srečanji. Na prvem je bil obravnavan participativni proračun. Na drugem srečanju septembra letos je bil v Škofji Loki stotim udeležencem iz 10 evropskih držav predstavljen celotni program na podlagi Programa kakovostnega staranja Občine Škofja Loka. Na štirih delavnicah za uradnike, učitelje, dijake oziroma študente in starejše so udeleženci predstavili svoje programe delovanja. Na naslednjih srečanjih bodo teme podporni programi dejavnosti življenja starejših. V Judenburgu v Avstriji bomo govorili o organizaciji prevozov starejših, v Škofji Loki o ustreznih

stanovanjih starejših, v Koszegu na Madžarskem pa o elektronskem opismenjevanju starejših. Sklepno srečanje bo v nemškem Bad Kotztingu, kjer bomo predstavili skupne rešitve in sklepno poročilo, kjer bomo navedli dobre prakse in rešitve pri organizaciji kakovostnega bivanja svojih starejših.

ZAVOD TRI

Nina Arnuš

V Zavodu Tri in v okviru pletilske skupnosti Breja preja organiziramo redna medgeneracijska srečanja, kjer si izmenjujemo znanja. Prizadevamo si graditi skupnost, ki je sestavljena tako iz starih kot novih prebivalcev. Na ta način skrbimo za socialno vključevanje in za mentalno zdravje. Socialna vključenost pomeni manjše tveganje za razvoj bolezni, povezanih z mentalnim zdravjem. Na drugi strani pa ročne spretnosti pozitivno vplivajo na naše možgane in pomenijo preventivo na področju mentalnega zdravja. Organiziramo družbeno odgovorne akcije (volneni grafiti, 8. marec, Aleja

Nadaljevanje s prejšnje strani

znamenitih Ločank). Prenesli bomo dobre prakse s področja dolgožive družbe, opolnomočili bomo društva, da bodo uspešna pri pridobivanju sredstev in prevzemanju nekaterih storitev, za katere se v skupnosti že kaže potreba. Ena od aktivnosti, ki si jo zelo želimo uresničiti, je tudi vzpostavitev programa, kjer bi bili izkušeni upokoјenci mentorji prostovoljcem v društvih in bi nanje prenesli svoja znanja in izkušnje.

LJUDSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

Nina Trillar

Ljudska univerza Škofja Loka skrbi, da imajo odrasli prebivalci Upravne enote Škofja Loka sodobno, kvalitetno in aktualno izobraževanje. Že vrsto let organizira tudi TVU, ki je najvidnejša promocijska kampanja na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki že 25. leto ponuja možnost občanom Upravne enote Škofja Loka, da se udeležijo brezplačnih prireditev, v sklopu katerih društva, zavodi, šole in podjetja delijo svoja neprecenljiva znanja in izkušnje. Ponosni smo, da v okviru TVU že vrsto let sodelujemo z Društvom U3 in takšno sodelovanje nam zelo veliko pomeni. Vsako leto so s svojim znanjem več kot popestrili dogajanje na Tržnici znanja na Mestnem trgu in z organizacijo številnih prireditev znotraj samega Društva U3. Hvaležni smo, da so bili ta znanja pripravljena deliti širše med ostale in tako prispevale pomemben košček k celotnemu TVU. Veselimo se že nadaljnjega sodelovanja.

ZAVOD KRES, KULTURA IN IZOBRAŽEVANJE

Katka Žbogar

Živi živo – življenjske veščine odraščanja

Septembra 2020 smo v sodelovanju z Društvom U3 in INVIDO d.o.o. začeli izvajati LASov projekt ŽIVI ŽIVO – Življenjske Veščine Odraščanja, preventivni program pred digitalno zasvojenostjo otrok in mladine ter digitalno kompetenco.

Z Mirjano Pavlovič sva kot pedagoginji v vrtcu prepoznali alarmantno situacijo digitalne zasvojenosti, saj mladim že vrtcu pešajo življenjske veščine, empatija, sodelovanje, pozornost, koncentracija, vztrajnost in ustvarjalnost. Danes predstavljajo digitalne tehnologije vedno večji del življenja mladih. Gre za nov pojav sodobne družbe, ki se intenzivno stopnjuje in alarmantno kliče po sistematični urejenosti s konkretnimi rešitvami. Odločili smo se, da nemudoma zavijamo rokave in začnemo delati. Povezali smo se z U3, ki so pod vodstvom Borjane Koželj takoj

pristopili, in s partnerji INVIDA d.o.o, ki so vrhunska video agencija, ena vodilnih v Sloveniji. Skupaj gradimo zlati most med generacijami in znanji. V medgeneracijskem druženju, bogatih izkušnjah vseh partnerjev, navdušenostjo in srčnostjo delati, kar je prav. Uspešno smo pridobili sredstva LAS iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Preko predavanj za stroko, širšo javnost, starše ter delavnic in e-platforme želimo zgraditi zlati most med dvema pomembnima poloma, in sicer preventivo pred digitalno zasvojenostjo na eni strani in digitalno kompetenco ter digitalnim opismenjevanjem na drugi strani. Glavna ideja je, da odrasli, ki vodimo otroke v svet, vzpostavimo zdravo mejo. Kako zgraditi »digitalni kompas«? Ali kot navaja moj kolega, ki tudi sodeluje v viziji ŽIVI ŽIVO, predavatelj Matej Lozar: »Novi mediji med samoumevnostjo in razmislekom«.

Skupaj iščemo odgovore na številna vprašanja in vodimo skozi predavanja, delavnice ter srečanja. Pridružite se nam in nas kontaktirajte na zavod. kres@gmail.com ali na telefon 040172 636.

Zaključek okrogle mize

Kot organizatorji smo se razveselili obiska in pozdrava zelo zaposlenega župana Tineta Radinje, se sproščeno pogovarjali, si ogledali fotografsko razstavo z delavnice priprave raj željca, stare loške jedi, ki so se je udeležile naše članice pri mojstrici Meri Bozovičar, in razstave klekljanih in kvačkanih izdelkov.

Meri, hvala za pripravljenost deliti svoje znanje. Hvala tudi vsem poročevalcem, ki so predstavili svoje programe izobraževanja odraslih in izrazili pripravljenost za nove skupne projekte. Vsem sodelujočim smo podarili novo številko glasila Mi o sebi.

Fotografije
z delavnice
priprave
rajželjca

VSE, KI NAS BERETE, VABIMO NA ZOOM

Borjana Koželj

Z novimi vsebinami vas vabimo pred ekran. V teh časih je druženje po tej poti mogoče in včasih neizbežno. Sprašujem se, ali to zmoremo. Več kot sto naših članov to zmore in imamo dobre izkušnje. Žal pa se nekateri iz različnih razlogov v naše vsebine ne vključujejo. Njihove naprave nimajo kamere in zvočnika ali imajo do nove tehnologije odpor ali jih je strah, da ne bi zmogli gledati v ekran.

Tehnične ovire je mogoče odpraviti, toda kako premagati strah? Vabim vas, da poskusite pridobiti prijatelja, ki ima takšne zadržke, in mu pomagajte pri premagovanju ovir. Odrasli smo, vsebine znamo izbirati in naprave uporabljati omejeno.

Da uporaba programa Zoom ne bi bila prenaporna, se slušatelji vprašajte, ali imate težave pri gledanju v ekran in kakšne težave to so. Se lahko osredotočite na vsebino?

Da bi te nove napore lažje zmogli, poskrbite za dovolj gibanja na svežem zraku.

Ko se bo to krizno obdobje končalo, se bomo spet lahko srečevali v živo, se objeli in poklepetali ob kavici. Kljub temu bomo bogatejši za novo spretnost, delo preko Zooma.

PRIZADEVANJA ZA POTEK IZOBRAŽEVANJA NA DALJAVO – ZOOM

Borjana Koželj

Naporno poletje, poletje negotovosti. Strokovnjaki so obetali jesen z novim zagonom okužb z virusom. Pripravljali smo se na vpis v novo študijsko leto. Zbor članov smo načrtovali kot običajno, natančen dnevni red, pripravljeno gradivo in za zaključek obisk loške čistilne naprave. To so bili načrti brez krčmarja. Zaradi izrednih razmer smo se prilagodili in na varen način sprejeli letno poročilo o delu društva za leto 2019 in program za študijsko leto 2020/2021, ustanovili smo sekcijo Širimo obzorja in izvolili nove člane organov društva. Program je kljub vsemu pester in ambiciozen. Ga bomo uresničili? Priprave so tekle vse poletje in jeseni smo izpeljali okroglo mizo z naslovom Učimo se vse življenje. Poletna univerza je bila nekoliko okrnjena, a priprave na učenje na daljavo so potekale in kljub negotovim razmeram je uspešno potekal vpis v novo študijsko leto.

Smo v študijskem letu 2020/2021 uspešni?

Danes potekajo in delo zaključujejo naslednji krožki: Loka in njeni meščani, spoznavali smo zbirke Loškega muzeja v krožku Zgodovina skozi muzejske zaklade, Biseri Slovenije, ki je najbolj obiskan krožek, in šest jezikovnih krožkov. Na vabilo iz Žirov smo se

Pilates na igrišču v bivši vojašnici

udeležili virtualnega sprehoda po Žireh z naslovom »Žiri, raj na koncu sveta«. Vztrajno delamo na računalniškem opismenjevanju in tako smo izpeljali več delavnic izpolnjevanja obrazcev za prijavo k cepljenju, uporabe aplikacije Zoom, vabili pa smo tudi na delavnice uporabe e-uprave, e-zdravje, e-nakupovanja. V naš program izobraževanja preko Zoom smo želeli vključiti tudi zeliščarsko delavnico z Miranom Kavčičem, vendar so se naši zeliščarji odločili, da bo bolj primerno delavnico izpeljati spomladi v naravi.

Zgodovina skozi muzejske zaklade na Zoomu

Nadaljevanje s prejšnje strani

Leto 2020 je mimo in opravili smo pregled opravljenega dela. Na zboru članov smo se srečali 22 marca 2021 kar virtualno.

Nekaj podatkov za leto 2020:

Dokler je delo potekalo normalno, je delalo 50 skupin. Udeležilo se ih je 457 udeležencev in opravljenih ur je bilo 1082. V marcu se je večina skupin odločila zaključiti izobraževanje preko e-pošte in le 7 jih je nadaljevalo delo preko programa Zoom. V jesenskem semestru 2020 je delo potekalo na daljavo. Opravili smo 59 ur izobraževanja, saj je preko Zooma delalo le 7 skupin in 49 udeležencev. Občasno smo se vključevali tudi na vabilo Loškega muzeja in se virtualno sprehodili

po Žireh. Poletna univerza v septembru je zaradi kratkotrajnega sproščanja epidemioloških razmer potekala v okrnjenem obsegu. 15. septembra 2020 smo izpeljali Okroglo mizo z naslovom UČIMO SE VSE ŽIVLJENJE kar pod krošnjami dreves v nekdanji vojašnici. Predstavili smo priložnosti in možnosti vseživljenjskega učenja. Sodelovalo je šest predstavnikov NVO, ki delajo na področju izobraževanja odraslih v naši občini.

Na občinski ravni smo v oktobru organizirali posvet NVO in Ljudske univerze, ki se posvečajo izobraževanju odraslih, da bi dosegli pripravo letnega programa izobraževanja odraslih za Občino Škofja Loka, kar določa Zakon o izobraževanju odraslih. Postopek še ni zaključen.

Posveti mreže Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje

ČAS KARANTENE

Borjana Koželj

Vodje članic Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, združenja za izobraževanje in družbeno vključenost, se večkrat letno srečamo na posvetu mreže v Ljubljani. Na srečanju 24. septembra 2020 smo govorili o zanimivi in aktualni temi osebnega in družbenega pomena izobraževanja na daljavo. Zbrali smo se na Pravni fakulteti, kjer je bil primeren prostor za srečanje večjega števila udeležencev z upoštevanjem vseh omejitev.

Veselila sem se znanih obrazov, vendar marsikoga

z masko na obrazu nisem spoznala. Pa vendar, prišli smo, da se posvetujemo, kako naprej v teh posebnih časih. Ugotovili smo, da bo učenje na daljavo odslej nujno. V marsikateri univerzi so to že preizkusili, med njimi tudi pri nas. Trudili se bomo pritegniti člane tudi k takšnemu novemu načinu dela. Zavedamo se, da je takšno izobraževanje sprejemljivo le začasno, kot izhod v sili, saj je nujno vzdrževati osebne stike in se srečevati v živo.

ZOOM NAS POVEZUJE

Spletni pogovori, 18. februar 2021

Naša krovna organizacija SUTŽO nas je povabila na novo posvetovanje, prvo v letu 2021, z naslovom Spletni pogovori. Dobili smo se v četrtek, 18. februarja 2021, na Zoomu. Udeležilo se nas je 43 % predstavnikov vseh univerz. Najprej smo na klepetalnicah prijazno poklepetali o idejah za nove vsebine in se veselo pozdravljali. Srečanje je vodila predsednica SUTŽO dr. Ana Kranjc.

Iskali smo odgovore na vprašanje, kako ostati ustvarjalen v času epidemije. Odgovor je na dlani: v času epidemije potrebujemo znanje uporabe računalništva.

Kako se znajdemo v kočljivi, neznani situaciji? Ljudje nismo individualisti, potrebujemo skupnost, ki ji zaupamo. Skupnost je naše zaledje, kjer se počutimo dobro in varno ter smo lahko ustvarjalni. Takšno skupnost si moramo sami ustvariti in jo vzdrževati. Kadar se ne moremo družiti v živo, nam to omogoča tehnologija. Če se odpovemo novi

tehnologiji, se odpovemo skupnosti. Za uporabo tehnologije pa potrebujemo znanje.

V znanju uporabe računalnika so še vedno velike razlike med generacijami. Digitalizacija starejših napreduje zelo počasi. Leta 1997 je bilo v starosti med 65 in 75 let digitalno pismenih le 3%. Do leta 2010 se je stanje izboljšalo, saj je bilo v tej starostni skupini digitalno pismenih že 51%. Še vedno so izločeni starejši od 80 let. Vsi potrebujemo podporo, da se to izniči. Mlajše generacije že dolgo dosegajo 100% znanje.

Učimo se področja, ki jih potrebujemo in ki nas zanimajo, na primer pisanje tekstov v Wordu, uporaba elektronske pošte in Facebooka, brskanje po spletu in uporaba programa Zoom za sodelovanje na sestankih ter pri izobraževanju in delavnicah. Izmenjava medsebojnih izkušenj je pokazala, da se vse univerze trudijo za takšno opismenjevanje. Nekatere imajo sredstva in

ponujajo učenje brezplačno ali pa je prispevek minimalen. Nekateri na tem področju delajo tudi že na daljavo. Med njimi je tudi naša univerza, saj ponujamo izobraževanje in podporo pri pridobivanju uporabnega računalniškega znanja v

SKRITI BISERI PREKO ZOOMA

Ela Dolinar

Korona nam jo je pošteno zagodla. Veselili smo se jesenskih predavanj, vendar je vse padlo v vodo. Nato pa smo mi zagodli koroni in se začeli družiti preko Zooma. Na začetku smo imeli kar nekaj težav, sedaj pa krožek poteka nemoteno. Približno 25 nas je, ki se redno udeležujemo naših četrtkovih srečanj, in prav vsi smo na začetku nekako čutili odpor do takšnih srečanj.

Med našimi virtualnimi srečanji smo si ogledali nekatera slovenska jezera, podrobneje Cerkljarsko jezero, Pivško kotlino, Bloško planoto, Gorski Kotar, Piran, naravni rezervat Škocjanski zatok, Krkavče in Solčavsko. Komaj čakamo, da to stanje mine in si

okviru delavnice. Nekateri vsebine se doslej niso zdele nujne, a so z epidemijo prišle na vrsto, kot so e-uprava, e-nakupi, e-zdravje in e-banka. Na področju računalniškega opismenjevanja nas čaka torej še veliko izzivov.

Ko smo še lahko obiskali bisere Slovenije v živo: Selšček pri Cerknici, rojstni kraj Maksima Gasparija

bomo vse, kar smo sedaj spoznavali preko Zooma, ogledali v živo.

FOTO LOKA - KAKO LAHKO KULTURA VSTOPI V NAŠE DOMOVE

Alma Vičar

Loškemu muzeju je v preteklem letu kljub ukrepom proti koronavirusu uspela postavitev izjemne razstave Foto Loka. Ta raziskovalno-razstavni projekt, ki je bil načrtovan že dolgo pred izbruhom pandemije, prikazuje (delni) pregled fotografske ustvarjalnosti na Loškem od konca 19. stoletja do danes. Osredotoča se predvsem na odnos umetnikov fotografov do njihovega neposrednega okolja, do mesta oziroma prostora, v katerem živijo. Posebej je poudarjen fenomen oblikovanja zgodovine skozi fotografijo in vizualno kulturo, saj podobe vedno pričajo o družbenem okolju in lokalni zgodovini. Foto Loka zajema 120-letno obdobje razvoja fotografije, od njenih najzgodnejših začetkov na Loškem (Avgust Berthold), povojnega obdobja med 1945 in 1990 (Edi Šelhaus, Tone Mlakar, Vlastja Simončič, Peter Pokorn st.), do pregleda sodobnih fotografskih praks današnjih mojstrov fotografije (Sašo Kočev, Tomaž Lunder, Igor Pustovrh, Janez Pelko, Urban Babnik, Mito Gegič, Jana Jocif, Janez Misson, Tone Štamcar).

Razstava je bila postavljena v času popolnega zaprtja vseh kulturnih ustanov in tudi otvoritev je bila izvedena le kot dogodek na spletu, brez obiskovalcev.

Razstava je bila zastavljena kot večmedijska postavitev, prostorska instalacija s fotografijami na različnih nosilcih, kar se je v času zaprtja kulturnih ustanov izkazalo kot nekakšno preroško dejanje, saj smo preko spleta vsi lahko dostopali do kratkih predstavitvenih filmčkov posameznih razstavljalcev in do celovite predstavitve razstave.

Sama sem bila še posebno radovedna, saj je med razstavljalci tudi moj sin ter nekaj drugih prijateljev in znancev, ki so me spremljali med mojim delom in bivanjem v Škofji Loki.

Čeprav sem si ob prvem odprtju muzeja decembra 2020 razstavo ogledala v živo, sem vseeno z obema rokama zgrabila priložnost, da se pustim popeljati po razstavi še pod vodstvom kustosinje Nine Misson in direktorice muzeja Saše Nabergoj. Društvo U3 je januarja organiziralo predstavitev razstave, tokrat le virtualno, preko aplikacije ZOOM. Bilo nas je malo, le 6 zvestih poslušalk, vendar me je ta izkušnja dokončno prepričala, da lahko kultura tudi preko spleta obogati naš utečen vsakdan. Toplo priporočam obisk spletne strani našega muzeja in tudi drugih muzejev, gledališč in knjižnic. Verjemite mi, da boste našli internetne predstavitve marsikateri vsebine, ki nas zanimajo.

BEREMO DOBRE KNJIGE

Ela Dolinar

In ljubezen tudi - Drago Jančar

Čudovit roman, ki nas popelje v čas pred in med drugo vojno. Povdarek je na ljubezenski zgodbi, ki jo vojna vihra spremeni in izniči. Med naraščanjem nasilja v okupiranem Mariboru, med uporniki v pohorskih gozdovih, v koncentracijskem taborišču na severu Evrope in med povojnim prevzemanjem oblasti se v štirih poglavjih odvijajo zgodbe ljudi, ki so v tej zgodovinski blodnjavi človeštva nasilniki, žrtve ali oboje hkrati. In ki skušajo ubraniti vsak svojo ljubezen pred nesmiselom zla in porazom človeškega dostojanstva. Toda tudi ljubezen se ob vsej svoji moči skrha in duh utruja, kot je zapisano v neki Byronovi pesmi, ki jo veliko let po tragičnih dogodkih bere ena od junakinj, ko po naključju vzame v knjigarni knjigo s police.

„Je treba delati zlo, da premagaš zlo? Treba je, če je to ljubezen, kar je storila, potem je tudi to nekaj strašnega.“

Če bi ljubezni ne imel, sem..... kaj? Ljubezen je strašna. Ubija. Ljubezen do domovine? Tudi. Ta še najbolj. In kaj je vse to, če ne ljubezen do smrti?“ (odlomek iz knjige)

Kit na plaži – Vinko Moderndorfer

V ospredju romana je živahna štirinajstletnica Nika, vedno polna domislic in pripravljena na akcijo. Skratka priljubljena najstnica. Kmalu pa se na popolni fasadi začnejo kazati prve razpoke, ki sprva izgledajo le kot tanke nepravilnosti, kmalu pa prerastejo v prave luknje, pod katerimi ugledamo Nikino ranljivost, strah pred izločitvijo, odpor do drugačnosti, vdanost v usodo in ustrežljivost, s katero želi zakrpati luknje, ki so nastale v njeni ljubeči družini. Verjame, da če bo dajala vtis popolnosti, bo svet ostal tak, kakršnega pozna in potrebuje - miren, urejen, predvidljiv kot njen urnik. Razkritje družinske skrivnosti se sprva zdi kot recept za življenjsko katastrofo, ki jo Nika skuša rešiti na najstniku lasten način - s pobegom od doma. Ko se družinska skrivnost razkrije se Niki ni treba več truditi biti popolna, trdna in odločna. Breme, ki ga je toliko časa nosila s seboj, pade z njenih drobnih ramen, zato si lahko spet dovoli biti dekle - zmotljiva in ranljiva, ljubeča in ljubljena, samozavestna in srečna.

Vsak od nas se je že kdaj počutil kot kit na plaži - da je drugačen, kot da ne spada v okolje, v katerem živi, nerazumljen, osamljen. Najstniki to odtujenost občutijo še toliko bolj.

Foto: Bartosz Krupa/east news

Olga Tokarczuk je prejemnica Nobelove nagrade za književnost za leto 2018.

Pravek in drugi časi - Olga Tokarczuk

Roman nam predstavlja življenje v vasi Pravek, nekje na Poljskem. Bogat jezik, zanimiva zgodba, občutenja, ki se nas dotaknejo, vse to boste našli v tej knjigi. Pisateljica je tudi Nobelova nagrajenka: »Pisanje je pekel, nenehna preizkušnja, dušenje, ki te utruja in usloči hrbet...« A obenem pisateljica pisanje opisuje tudi kot nebeško. »Da ti občutek moči, podari ti stalen hobi in te prisili, da na svet gledaš iz drugega zornega kota.«

„To so bili časi, ko so ženske umirale prej kot moški, matere prej kot očetje, žene prej kot možje. Od nekdaj so bile namreč posode iz katerih se cedi človeštvo. Otroci so se izključevali iz njih, kot piščanci iz jajc. Potem se je moralo jajce samo zlepiti nazaj.“

Močnejša kot je bila ženska, več otrok je rodila in slabotnejša je postajala. V petinštiridesetem letu življenja je Florentinkino telo stopilo iz kroga večnega rojevanja in doseglo svojevrstno nirvano neplodnosti.“ (odlomek iz romana)

BRALNA ZNAČKA

Marija Draškovič

Letos je potekala deveta bralna značka Marinkine knjižnice. Na seznamu knjig so bile knjige Mohorjeve družbe iz Celovca, roman Maje Haderlap Angel pozabe, dela najpomembnejšega slovenskega pisatelja na Koroškem Florjana Lipuša in prekmurskega pisatelja Ferija Lainščka ter romana Črnošolec in Strgane korenine pisatelja porabskih Slovencev Franceka Mukiča. Romana Franceka Mukiča sta še posebej dragocena, saj nam odkrivata manj znano življenje naših rojakov

v Porabju. Ker so nekateri romani za naše bralce morda prezahtevni, smo izbrali tudi realistične romane prekmurskega pisatelja Ferda Godine. Bralci so knjige radi brali, zato smo morali imeti več izvodov knjig. V bralni znački je sodelovalo več kot 30 bralcev, ki so na seznam napisali, ali jim je bila knjiga všeč. Zaključek bralne značke smo želeli izpeljati v Porabju, kjer bi se družili z rojaki in pisateljem Francekom Mukičem. Žal nam to ni uspelo, ker je bila madžarska meja zaprta. Upam, da nam bo to uspelo spomladi, ko virus Covid-19 ne bo tako nevaren.

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI

Marija Draškovič

Organizirati knjižnice pod krošnjami je postalo vseslovensko gibanje. Veliko knjižnic in drugih ustanov poleti postavi izbor knjig na prosto in tako omogočijo, da ljudje prihajajo, izberejo knjigo ali revijo, jo preberejo in mogoče nadaljujejo drugič.

V naši knjižnici organiziramo knjižnico pod krošnjami tako, da vabimo nekatere zanimive goste, otroke iz vrtcev in šolarje, ki se poleti družijo pri Društvu prijateljev mladine Škofja Loka. Letos je knjižnica pod krošnjami zaradi virusa covid-19 delovala pod posebnimi pogoji. Otrok iz vrtcev, ki so poslušali pravljico, peli, risali, ni bilo, ker so iz vrtca odpovedali prireditve. S šolarji, ki se poleti družijo v Društvu prijateljev mladine Škofja Loka, je naša prostovoljka Katarina Goljat izvedla delavnico oblikovanja gline. Otroci so izdelali lepe izdelke, ki so jih v stanovanjski skupnosti zapekli in so jih otroci odnesli domov. Na vrtu Sokolskega doma je prevajalka iz bolgarskega jezika Bogdana Žepič predstavila roman

Za knjižnico pod krošnjami imamo novo stojalo - polico za knjige.

bolgarskega klasika Dimitra Dimova Tobak. Z veseljem smo prisluhnili zanimivi predstavitvi romana. Letos je bilo v knjižnici pod krošnjami manj prireditev, in iskreno upam, da bo drugo leto bolje.

NEKATERE KNJIGE SO POZABLJENE PO KRIVICI

Marija Draškovič

Živimo v času pandemije, ko moramo biti več časa doma. Ob taki priložnosti se razgledamo po knjigah, ki smo jih kupili in pri tem sklenili, da jih bomo prebrali, ko se bomo upokojili. V moji mladosti smo vsako leto dobili zbirke knjig Prešernove in Mohorjeve družbe. Prebiralimo smo jih in posojali sosedom. O njih smo se tudi pogovarjali. Tako so knjige krožile med ljudmi in potem končale na polici. Kasneje je pri založbah izšlo več knjig, nastale so splošne knjižnice, šolarji so uporabljali šolske knjižnice in na knjige naše domače knjižnice smo

pozabili.

Ko smo ustanovili Marinkino knjižnico, so nam člani podarjali knjige iz svojih knjižnic, ki smo jih tudi sprejeli in kasneje vključili v seznam. Bralci so jih radi brali. Spomnim se pisateljice Polone Škrinjar, ki smo jo ob zaključku bralne značke obiskali in se pogovarjali o njenih romanih. Zelo vesela je bila, da smo jih poznali in nam povedala, da smo ji zelo polepšali dan.

Pobrs kajmo med svojimi knjigami in poiščimo tisto, ki nam bo polepšala dan.

POGREŠANE KNJIGE IZ MARINKINE KNJIŽNICE

Nevenka Mandić Orehek

Naša knjižnica je nastala leta 2007. Osnovna zaloga so bile podarjene strokovne knjige. Nato nam je Marinka Gartner podarila večje število leposlovnih knjig, naša knjižnica se je spremenila v splošno knjižnico in je kot posebna knjižnica povezana v slovenski knjižnični informacijski sistem COBISS. Skozi leta je število darovalcev raslo, z njimi pa tudi število podarjenih knjig. Potrebovali smo vedno več polic in danes so vse stene in eno okno prekrito s knjigami. Skoraj vse knjige so podarjene, nekaj pa smo jih kupili iz sredstev, ki smo jih dobili na razpisih občine Škofja Loka, in sredstev, ki ste jih podarili bralci Marinkine knjižnice. O nakupu knjig se odločamo glede na povpraševanje naših članov. Bralcem izbiramo olajšamo tako, da knjige razstavljamo na mizah in stojalu za knjige v galeriji Hodnik. Strokovne knjige so razstavljene pod oknom v knjižnici. Ker je knjižnica tudi klubski prostor, predavalnica in učilnica, si člani kakšno knjigo sposodijo tudi izven uradnih ur knjižnice. Težava je, da takšnih knjig ne najdemo, kadar jih iščemo. Najprej seveda preverimo, ali je knjiga izposojena. To storimo tako, da pregledamo obe škatli s

kartončki knjig, ki so pri naših bralcih. Če iskanega kartončka ni, iščemo naprej. Mogoče je kartonček ostal v knjigi? Morda je iskana knjiga narobe vložena v polico?

Prva knjiga, ki smo jo pogrešali in nikoli dobili nazaj, je bila Kajbetova hiša na škojeloškem Placu Jeje Jamar Legat. Ta podarjena knjiga je pomembna za našo Škofjo Loko in za našo knjižnico.

Že pol leta pogrešamo knjigo naše častne meščanke Aleksandre Kornhauser – Frazer. Poti in srečanja. Denar zanjo smo pridobili na razpisu in je za nas dragocena. Med pogrešanimi so še Pomladni dan Cirila Kosmača, Velika reka (1. del od štirih romana Zaliv) Jamesa Michenerja ter mnoge druge knjige. Zato prosimo naše bralce in ostale člane društva, da doma preverijo, ali so med svoje knjige založili kakšno knjigo iz Marinkine knjižnice. Prepoznali jo boste po nalepki na zadnji strani in po žigu Marinkine knjižnice ali Društva U3 v knjigi.

Prostovoljke v knjižnici si resnično želimo, da bi knjige dobili nazaj, saj bodo tako na razpolago vsem našim bralcem.

Čistilna akcija v Marinkini knjižnici in izven nje.

MARINKINA KNJIŽNICA

je odprta

vsak ponedeljek

od 14.30 do 16.30 ure,

vsako sredo in petek

od 11. do 13. ure.

Prosimo bralce, da si knjige sposojajo samo v času uradnih ur knjižnice. Knjigo, ki si jo izberete v prostoru knjižnice ali z miz v galeriji Hodnik prinesite knjižničarki, ki bo sposojo zabeležila, odstranila kartonček in ga shranila k vašem kartonu v knjižnici.

Izposoja knjig je brezplačna. Rok izposoje je en mesec, za knjižne novosti pa štirinajst dni. Bralci vse knjige lahko podaljšate, drugače morate plačati zamudnino, ki znaša 1 € za knjigo.

20 LET MePZ VRELEC

Martin Bizjak

V letu 2020 je naš upokojenski zbor Vrelec dočakal 20 let svojega obstoja in pevske dejavnosti, ki naj bi ga slavnostno obeležil skupaj s svojimi zvestimi poslušalci. Že pred izbruhom epidemije smo se pevci začeli pripravljati na to praznovanje, vendar nam usoda ni bila naklonjena, tako kot tudi drugim kulturnim dogodkom ne. Vendar se slavu ne bomo odrekli, samo počakali bomo na prijaznejše čase. MePZ Vrelec je od svoje ustanovitve leta 2000 do sedaj preživel bogato pevsko in umetniško zgodovino. Njegovi kali sledimo že v letu 1974, ko je pri DU Škofja Loka začel delovati moški pevski zbor pod vodstvom Valentina Pirca. Dokaj širok nabor pevcev se je z leti zaradi zakonov narave začel osipati, tako da je dejavnost zbora leta 1999 usahnila. Vendar se v društvu upokojencev tradiciji zborovskega petja niso odrekli, ampak so ga sklenili ponovno oživiti v širšem obsegu, ker bi se tudi precej pevk želelo udejstvovati v novem pevskem zboru. Tako je iz korenin nekdanjega moškega zbora na samem začetku leta 2000 vzniknil nov pevski sestav šestih pevcev ugaslega moškega zbora in štirih pridruženih pevk. Pri osnovanju mešanega pevskega zbora moramo omeniti vsestransko prizadevanje pokojne Marinke Logar,

da je MePZ Vrelec začel z zborovsko dejavnostjo. Dolga leta, dokler ji je zdravje zdržalo, je skrbela za organizacijske zadeve Vrelca. V tem sestavku, ki je posvečen jubileju Vrelca, naj vsebino ne bi zapolnjevali pretežno suhi kronološki podatki, pač pa tudi utrinki iz njegove živahne in bogate glasbene dejavnosti.

V prvih letih delovanja se je število pevk in pevcev hitro povečevalo, marsikdo je imel že pevsko kilometrino v drugih zbora. Do leta 2005 se je ansambel Vrelca povečal na okrog 40 članov, uspešno ga je vodila zborovodkinja Vika Jelen. Nekaj pevcev je bilo vključenih še v drugih zbora, tudi cerkvenem. Tesno sodelovanje je bilo vzpostavljeno s kranjskim MePZ Peter Lipar, kar je olajšalo posledice odhoda zborovodkinje Vike Jelen iz Vrelca. Naš dolgoletni član Andrej Krajnik, sam tudi pevec v MePZ Peter Lipar, je k sodelovanju pritegnil zborovodkinjo Nado Krajncan, sam pa je skupaj z Marinko Logar in Marijo Debeljak skrbel še za splošne zadeve zbora. Pod taktirko Nade Krajncan se je pevska raven Vrelca dvignila na višji umetniški nivo. Napredek je bil opazen v izvedbah zahtevnejših pevskih priredb tako ljudskih pesmi kot umetnih skladb domačih in tujih avtorjev, v

Nadaljevanje s prejšnje strani

svojem repertoarju pa ima tudi sakralne zborovske pesmi. Vrstili so se nastopi na občinskih in regijskih revijah amaterskih pevskih zborov, kjer je zbor dosegal tudi opazne rezultate. Vrelec se je odzval tudi na vabila za popestritev kulturnih dogodkov v okviru lastnega društva upokojencev, jubilejev društva ali komemoracij. Zbor vsako leto nastopa na regijski reviji odraslih pevskih zborov in reviji Gorenjski upokojenci pojo, na komemoraciji za padlimi garibaldinci med NOB v Rovtu, na Reviji slovenskih pevskih zborov v Stični, ob prikazu dejavnosti Društva U3 Škofja Loka na Pozdravu pomladi in na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku v Kranju, vabljen pa je tudi na koncerte MePZ Lubnik. Vsako leto zbor priredi tudi samostojne koncerte, kot je dobrodelni Z roko v roki, poletnega v izolskem hotelu Delfin, božični koncert na svečnico v cerkvi sv. Ane, Miklavžev koncert v domu starejših v Škofji Loki, večkrat pa je nastopil tudi v drugih domovih za starejše. Gostoval je tudi pri pevskih zborih po drugih krajih Slovenije. V repertoarju so nekatere skladbe bolj spevne in primernejše za širši krog poslušalcev, na revijskih nastopih pa izvaja tudi zahtevnejše skladbe. Najzahtevnejša je bila izvedba zborovskih pesmi skladatelja Petra Liparja, ki smo jih zapeli v počastitev 100-letnice skladateljevega rojstva. Čeprav pevke in pevci Vrelca stremimo h kakovosti izvajanja skladb, ne zanemarjamo družabnega življenja v svojih vrstah. Nekajkrat na leto se posvetimo skupnemu praznovanju rojstnih dni naših članov, kjer zlasti prizadevne pevke same poskrbijo, da je miza obložena z dobrotami, naša Jožica nas povabi na svoj vikend na poletni piknik, konec leta pa zaključimo na prednovoletnem druženju. Tudi na samostojnih koncertih naše prizadevne pevke poskrbijo za bogato postrežbo obiskovalcev. Bilo bi preobširno navajati vse dejavnosti, ki jih pevke in pevci dodatno opravljajo za tehnično podporo zbora in za prijetno vzdušje. K temu doprinese tudi prizadevnost predsednika zbora Ferda Pozveka.

Vrelec je z zborovodkinjo Nado Krajncan dočakal 10-letnico koncertiranja, ki jo je obeležil z izdajo zgoščenke. Po 15 letih delovanja so bila 20 pevkam in pevcem podeljena Gallusova priznanja za 15 let

Nada Krajncan in Janez Radelj

pevskega udejstvovanja, štirim pa za 10 let delovanja. Na pragu sedanjega visokega jubileja, ki naj bi ga praznovali z našo dolgoletno zborovodkinjo Nado, katera se je skoraj 15 let z neusahljivo energijo in umetniško zagnanostjo posvečala vodenju Vrelca, je njeno izgorevanje v delu načelo njeno zdravje. MePZ Vrelec je ustvarjala in negovala kot svoje dete, zato se je s težkim srcem

in ganljivo poslovila od svojega zbora, ki ga je v začetku leta 2019 s posebno skrbjo predala spoštovanemu nasledniku, zborovodji prof. Dejanu Herakoviću. Kot strokovno usposobljen glasbeni pedagog in operni pevec je začel graditi na tehniki petja zbora, precizirati izvedbo posameznih delov skladbe, poleg osvežitve in dodelave že osvojenih skladb je bil določen izbor novih. Uspeh je bil opazen že kmalu, z visoko uvrstitivijo na reviji Gorenjski upokojenci pojo. V delovnem zaletu z zborovodjem prof. Herakovićem pa je smele načrte prizadela višja sila - epidemija koronavirusa, ki je

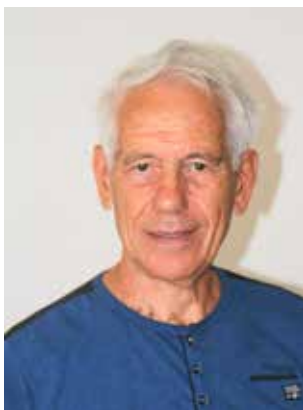

resno zavrla zlasti kulturno umetniško dejavnost množičnih prireditev.

Ob 20 letih petja se pevke in pevci zbora zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali in omogočili, da smo lahko našim poslušalcem nudili glasbene užitke. To so: naše matično društvo, OŠ Škofja Loka-Mesto, Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka, donatorji, sponzorji ter seveda naše zvesto občinstvo, ki nas s svojim obiskom vzpodbuja, da stremimo k čimboljšemu izvajanju našim skladb. V MePZ Vrelec se veselimo skorajšnjega snidenja z Vami.

BESEDA PREDSEDNIKA MePZ VRELEC FERDA POZVEKA

Po dolgoletnem stažu v MePZ Vrelec sem pred nekaj leti postal njegov predsednik. V preteklosti sem bil 32 let član MoPZ Sv. Duh – Virmaše, 14 let član MoPZ LTH, 16 let član MePZ VRELEC, poleg tega pa sem sedaj še član MePZ Šenčur. Zborovska dejavnost

v domačem in bližnjem okolju mi je zato precej poznana, kar mi kot predsedniku zbora večkrat olajša organizacijska opravila. Kot član upravnega odbora sem večkrat predlagal boljši pristop k delu ali primeren izbor skladb, ki naj jih zbor osvoji v določenem obdobju. Pri vodenju imam močno podporo v organizacijskem smislu, kjer posamezne pevke in pevci Vrelca opravljajo še neobhodne vzporedne dejavnosti, kot so administracijski opravki, obveščanje javnosti na nastope Vrelca ter pripravo koncertov in gostovanj, zagotavljanje notnega gradiva, interno obveščanje članov Vrelca (33 pevk in pevcev, od tega 12 moških), publiciranje dejavnosti Vrelca v lokalnih in regionalnih medijih, in kot že omenjeno ima zbor tudi svojega kronista. Po koncertu Vrelca običajno sledi pogostitev obiskovalcev, za kar poskrbijo peke priboljškov in postrežbe večje in prizadevne pevke.

Sestav Vrelca tvori starejša generacija, ki je najbolj podvržena zakonu naravnega osipa, tako se je v dvajsetih letih večina zbora že zamenjala zaradi naravnega osipa. Zato si prizadevamo zapolniti vrzeli, ki nastajajo ob odhodu iz Vrelca, z novimi člani. V medijih večkrat vabimo aktivne ljubitelje zborovskega petja, da se nam pridružijo, uspevamo pa jih pridobiti tudi z osebnimi stiki in poznanstvi, veseli smo zlasti novih pevk in pevcev z nekaj pevskega staža. Tako nam je predvsem v zadnjem času uspelo »pomladiti« Vrelec, pridružile so se nam nove sopranistke in altistke, pa tudi tenorist in basist, kar je razširilo tonski razpon petja. Ne nazadnje smo zboru prenovili podobo z nabavo novih pevske »uniform«. Zbor je sedaj pevsko usklajen in pod strokovnim vodstvom prof. Herakovića se v tem letu veselimo ponovne oživitve širše kulturne dejavnosti po koncu epidemije ter večjih glasbenih in koncertnih prireditev. Predvsem si želimo, čeprav z neljubo zakasnitvijo, na koncertu z našimi poslušalci dostojno obeležiti Vrelčev jubilej. Kot predsednik MePZ Vrelec se želim v pridružitvi pri zahvali pevk in pevcev ter tudi v svojem imenu izraziti iskreno zahvalo vsem sponzorjem, donatorjem, vodstvu OŠ Škofja Loka-Mesto in Združenju borcev za vrednote NOB Škofja Loka, ki so nam omogočili pogoje za delo in vsem obiskovalcem naših koncertov, ki ste nas vzpodbujali v petju.

JAKA NOTAR, PEVEC Z NAJDALJŠIM STAŽEM V MePZ VRELEC

Jaka je eden od šestih preostalih pevcev nekdanjega moškega zbora pod vodstvom Valentina Pirca, ki so vztrajali do njegovega konca, a se niso odrekli zborovskemu petju. Skupaj z nekaj navdušenimi pevkami, od katerih žal nobene ni več med nami, so postali kal, iz katere je v okviru DU Škofja Loka zrasla sedanja mešana pevska zasedba zbora Vrelec. Tudi njegovih nekdanjih sopevcev ni več med nami. Jaka je živa enciklopedija Vrelca in mu je bila zato dana naloga njegovega kronista, ki je v dolgem časovnem nizu vestno

arhiviral vse nastope zbora z vsakokratnim naborom skladb in druge pomembne dogodke Vrelca. Na tem časovnem mejniku poti, ki jo je prehodil s petjem v zboru Vrelec, naj ponosno in veselo praznuje visoki Vrelčev jubilej.

Koronski humor iz zbirke Slovenskega etnografskega muzeja

Slovenski sev

Posebnost slovenskega seva je, da se ne prenaša na velikonočno nedeljo.

Angleški sev

Prva znaka angleškega seva sta pretirano pitje čaja in nikamor brez dežnika.

LOŠKE ORGLICE - DOPOLNILI SMO PETO LETO DELOVANJA

Ivanka Prezelj

Po nastopu v Gostišču ob ribniku v Podlehniku, ki se skriva med prijaznimi haloškimi goricami, smo imeli v letu 2020 še štiri nastope.

Naša prizadevna članica Milka je želela ustvariti presenečenje svojemu bratu Marjanu, ki je v Crngrobu praznoval svoj jubilejni rojstni dan.

Uspelo ji je in z veseljem smo v soboto, 22. avgusta 2020, popestrili njegovo slavnostno popoldne.

Zaigrali smo mu štiri skladbe, s petjem pa nas je spremljala vesela družba njegovih sorodnikov, sosedov in prijateljev.

Za 12. september 2020 nam je Minka dogovorila nastop na Odprti ulici, kjer smo poslušalcem in

Zlati Ramovš za dolgoletno vodenje in ustvarjanje pestre izbire dogodkov v galeriji. To je bil sedmi in zadnji nastop v letu 2020. Imeli smo še eno skupno vajo, potem pa so nas poostreni varnostni ukrepi in razglašena epidemija spet omejili na delo doma. Leta 2021 smo se z videoposnetkom sodelovali na 22. mednarodnem festivalu ustnih harmonik (ah), TE ORGLICE v Mokronogu, ki je potekal v soboto, 27. februarja 2021. Festival je bil predvajan na televiziji in po spletu. Sodelovalo je 17 slovenskih in 15 tujih orgličarjev in skupin.

Ustanovni dan naše glasbene skupine LOŠKE ORGLICE je 3. februar 2016, ko smo imeli prve skupne vaje.

V petletnem času delovanja smo imeli 87 nastopov:

- v Škofji Loki	46
- po Sloveniji	16
- za starejše občane	14
- festivali, srečanja orgličarjev	10
- vrtec Čebelica Kranj	1

Največ nastopov ima skupina v Škofji Loki. Skrbimo za oživljanje mestnega jedra in bližnje okolice ter se pri tem povezujemo z različnimi društvi in ustanovami. Pri poslušalcih želimo vzpodbuditi zanimanje za igranje na orglice in jim polepšati občutenja ob poslušanju. Vsebinsko nastopov prilagodimo občinstvu. Poseben program imamo sestavljen za vrtce, drugačnega za razigrane športnike in spet drugačnega za starostnike, ki radi ob poslušanju lepih ljudskih in narodno zabavnih pesmi zraven tudi zapojejo. Predvsem pri samostojnih nastopih namenjamo posebno pozornost celovitosti programa v povezavi skladb s spremno besedo in recitalom, z dodanim skečem, šalami in na koncu še s skupnim petjem ob spremljavi kitare.

V igranju in nastopanju iščemo in najdemo tudi svoje zadovoljstvo. Volje imamo dovolj. Če bo zdravje dopuščalo, bomo nadaljevali pot v novo petletko.

Nastop na Odprti ulici

mimoidočim na prireditvenem prostoru pred Namo, zaigrali šopek slovenskih ljudskih in narodno zabavnih pesmi. Minka je izvedla tudi recital Čast dolgi kikli. Odprta ulica so organizatorji poimenovali zaporedje sobot, ko so Šolsko ulico odprli za ljudi, za kulturo, za sproščeno dogajanje in druženje, brez avtomobilov in motornega prometa.

Še isto popoldne smo na balinišču Trata s petimi skladbami popestrili program podelitve priznanj najboljšim športnikom in rekreativcem DU Škofja Loka, ki ga je vodil in povezoval Dušan Čater.

Z veseljem smo se odzvali tudi povabilu Albine Nastran in s svojim igranjem 17. septembra 2020 dopolnili otvoritev razstave ob 10. obletnici delovanja Galerije Hodnik in podelitev priznanja

Leto	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
število vaj	28	56	67	50	29	230
število nastopov	9	23	28	20	7	87
nove skladbe na odru	8	7	5	8	2	30
oprav. prostovolj. ure	650	1.216	1.340	840	616	4.662

SREČANJE OB RAZSTAVI 10 LET GALERIJE HODNIK

Nevenka Mandić Orehek

V četrtek, 17. septembra 2020, se je majhna skupina članov našega društva zbrala pred vhodom v društvene prostore na srečanju ob razstavi 10 let galerije Hodnik. Razstava je bila postavljena že avgusta in je na ogled še danes. Na 16. panojih smo razstavili več kot 60 fotografij iz zajetnega arhiva galerije, za katerega skrbi Zlata Ramovš.

Na razstavljenih fotografijah smo kronološko prikazali dogajanje v galeriji in okoli nje v desetih letih. Gre za razstave slik, fotografij, ročnih del, skulptur, zelišč in knjig. Predstavljene so aktivnosti, kot so priprava razstav, prostovoljstvo, druženje ter razstavljalke, razstavljalci in nastopajoči v kulturnem programu. Mize so krasili šopki izdelani dan prej na Sonjini delavnici. Zaigrale so nam Loške orglice.

Maloštevilna publika

Miro Duić, Albina Nastran in Loške orglice

V uradnem delu smo se oglasili Albina Nastran, Miro Duić in avtorica prispevka, nakar nam je Zlata Ramovš obudila spomine na zgodovino naše, danes lepe in svetle galerije. Spomnila nas je na leto 2005, ko smo imeli prvo razstavo del študijskih krožkov. Današnja galerija je bila neugledni hodnik, stekla s

fotografijami smo obežali na lesene letve pritrjene na stene, kovinski podboji vrat in lesena okna so bili temno rjavi, luči pa visoko na stropu.

Leta 2010 smo začeli s prenovo in urejanjem že takrat začasnih prostorov društva. Ekipa prostovoljcev se je lotila dela in leta 2012 je tudi

naša galerija končno dobila današnjo podobo. Opravljeno je okoli 500 prostovoljskih ur. Fotografije iz našega arhiva so ob glasilu Mi o sebi neprecenljive, saj se z njimi spomnimo oseb in aktivnosti iz ne tako daljne preteklosti. Tudi o tem smo se pogovorili ter nazdravili Zlati in naši galeriji.

Zlata Ramovš

SREČO ROVŠEK, VSESTRANSKI PRAKTIK

Maruša Mohorič

Srečo je otroštvo preživel v Ljubljani in Beli krajini, zato je veljal v Ljubljani za Belokranjca, v deželi belih brez pa za Ljubljančana.

Že v osnovni šoli se je srečal s fotografijo, ki ga spremlja vse življenje. V dijaških in študentskih letih se je bolj in malo manj pridno učil, med počitnicami pa delal, kot je bil običaj v tistih časih (letnik 1948). Z veseljem se spominja svojih profesorjev in profesorice, med njimi tudi Pavleta Kunaverja, ki ima zasluge za to, da je Srečo postal tabornik in ljubiteljski astronom, saj je imel profesor teleskop na Šubičevi gimnaziji. »Ko sem prvič pogledal skozi okular, sem imel občutek, da me je potegnilo v veselje,« je povedal Srečo.

»Preden sem se redno zaposlil, sem delal tudi v pivovarni, pri pekih in v Filmservisu. Tam mi je bilo zelo všeč. Spoznaval sem Slovenijo in življenje v njej z različnih platí, poleg tega sem se tudi odtrgal od nadzora staršev,« s ponosom pove.

Redno zaposlitev je dobil na RTV Ljubljana. Kot zanimivost omeni, da je bil v komisiji za sprejem v službo tudi oče našega bivšega župana Miha Ješeta, takrat še tovariš Anton Ješe, eden od tehničnih pionirjev RTV.

Srečo je bil poslan na Oddajni center Nanos, kjer je ostal dobrih štirideset let. Delo je bilo tehnično zahtevno in odgovorno, vedno pa zanimivo.

Izpostavljeno delovno mesto v majhnem kolektivu, v katerem so bili kot družina, je praktično postalo njihov drugi dom, saj so na Nanosu preživeli skoraj pol koledarskega leta. Ko so izmene postale pogostejše, je bil član številnih DPO, predvsem v sindikatu, v borbi za pravice delavcev. Danes se to sliši precej klišejsko, a bili so tisti časi.

Delo, družina, dva otroka, hčera in sin, ter občasne selitve in vinograd v Beli krajini so zapolnili aktivni del življenja, kot se je sam izrazil.

Zadnjih petnajst let živi v naši Loki. Privadil se je na novo okolje, spoznal nove ljudi in se vključil v različne dejavnosti. Pridružil se je Foto klubu Anton Ažbe, s katerim so imeli in še vedno imajo veliko uspehov ter odmevne fotografske razstave doma in v tujini. Eno od njegovih razstav sem si ogledala v restavraciji Kompliment na Trati. Same črno-bele fotografije. Veliko sodelujejo s pobratenim češkim Taborom in predstavljajo Škofjo Loko doma in po svetu. Srečo pomaga tudi v Klubu brigadirjev, vpisal se je v nekatere dejavnosti pri Društvu Univerza za

tretje življenjsko obdobje, prihaja pa tudi na krožek Križemkražem v naše društvo, da si malo prevetri možgane. Tudi druženje je pomembno, čeprav nas je koronavirus v zadnjem letu precej prikrajšal za te užitke. Srečo opaža, da ima vedno močnejšo željo po novih znanjih, zato se je prijavil na tečaj animacije pri JSKD, kjer je užival v družbi mlajših. Za animirani filmček, ki traja 2,5 min, je bil njegov prispevek 15 sekund, za kar je porabil 14 ur in je bil kar nekaj časa odklopljen od zunanjega sveta. Rad spoznava okolico in zgodovino kraja, kjer se je naselil. S fotografskim kolegom Janezom Podnarjem sta pred dobrim letom končala projekt fotografiranja kamnitih mostov po Sloveniji. Posnela sta jih praktično 80 %. Pri tem ogledovanju se mu je porodila misel, kako bi bolje spoznal reko Soro, njene pritoke v obeh dolinah. Spomnil se je, da je znameniti Ločan, ki ima svoj spomenik v Aleji znanih Ločanov v Šolski ulici, profesor France Planina, v enem od svojih prispevkov v Loških razgledih napisal, da imata reki, preden se združita v Soro v Loki, 136 pritokov. Srečo je začel s fotografiranjem v Poljanski dolini, vendar spoznal, da je projekt skoraj nemogoče uresničiti. Tereni so namreč težko prehodni, nekateri poraščeni, tudi nedostopni. Tudi imena pritokov so se menjala, nekaterih pa sploh ni več. Spoznal je mnogo zanimivih ljudi, ki so mu povedali zanimive anekdote, drugi pa niso vedeli, kako se imenuje potok v bližini. Morda bi uspelo z droni, kar pa ni v njegovem dožemanju fotografije. Ob tej pripovedi sem si zamislila, da bi se mu z veseljem pridružila, ko bi hodil po naši Selški dolini. Nekaj prostega časa zapolnijo vnuki, s katerimi se

zelo rad družim, saj od njih izve veliko stvari. »Gre za novo generacijo. Prekašajo me že, pa ne le po centimetrih.«

Ne morem si kaj, da ne bi citirala njegove misli.

»V glavnem sem iz generacije, ki ji ni bilo nikoli dolgčas. Še vedno skušam živeti na tak način. Pot, po kateri hodim, je posledica izkušenj prejšnjih

generacij in sem si jo praktično sam izbral. Drugih ambicij nisem nikoli imel. Zato sovražim vsako prisilo.«

Tone Pavček je napisal: »Sreča je srečati prave ljudi, ki v tebi pustijo dobre sledi.«

Srečo, hvala. Uživaj v vsem, kar te veseli.

DIAMANTNI POROKI NERAZDRUŽLJIVIH PRIJATELJIC IN ČLANIC NAŠEGA DU - JULIJE JENKO Z NJENIM PAVLETOM IN MAJDE BERNIK Z NJENIM ŽIVLJENJSKIM SOPOTNIKOM TONETOM

Nadja Podgoršek

Dovolite mi, da za začetek osvežim nekaj najpomembnejših podatkov o jubilahtkah. Družiti sta se začeli že v otroških letih v telovadnici TVD Partizan v Škofji Loki. Večino svoje mladostne energije sta porabljali na treningih orodne telovadbe in atletike, posebej pa sta oboževali ples. Že zgodaj sta si ustvarili vsaka svojo družino. Njuni poti sta se potem razšli, še vedno pa sta se družili na planinskih poteh in smučanju.

Ko sta se pri 50 letih upokojili, sta bili še v izvrstni formi. Imeli sta nepremagljivo željo po planinskih pohodih, ki sta jih neutrudno nizali drugega za drugim. Na njuno srečo imata obe soproga, ki sta navdušena pohodnika, zato so tudi skupaj prehodili kar nekaj planinskih poti. Njun največji skupni podvig se je zgodil 1994 in to vzpon od žičnice pod Češko kočo na Češko kočo, preko dolgega hrbta na Skuto in navzdol do Malih podov. Potem sta pohod takoj nadaljevali na Kranjsko Rinko in čez Koroško Rinko na Križ in Ledine ter spet nazaj do žičnice pod Češko kočo. Vse to sta prehodili v 16 urah. To so bila leta radosti in lepote. Zdaj se bližata osemdesetim in pravita, da se jima je življenje precej umirilo.

V prijetnem pogovoru mi je Julija povedala še mnogo zanimivega.

»V teh desetih letih odkar ste pisali o najini zlati poroki, se nama je življenje precej spremenilo. Zaradi koronavirusa lani s Pavletom 60. obletnice najinega skupnega življenja nisva praznovala niti v ožjem družinskem krogu. Tudi daljših pohodov po višjih hribih se ne udeležujeva več. Še vedno pa se z veseljem odpravim na Lubnik, kamor sem se od leta 1989 do 2019 povzpela kar 3000-krat.

Leta 1992 sem v DU prevzela vodenje športne sekcije, ki sem jo vodila celih 16 let. Od leta 1992 sem tudi tekmovala v kegljanju, streljanju, smučanju in pikadu v okviru občinskih iger za društvo na pokrajinskih in državnih tekmah. Od l. 1996 za društvo pobiram članarino na območju

Tone in Majda Bernik ter Julija in Pavel Jenko

Frankovega naselja, Kidričeve, Suhe, Stare in Ljubljanske ceste. Tam našim članom raznosim po 200 izvodov našega časopisa Mi o sebi, pri katerem sodelujem že od leta 2008. Prav tako še vedno raznašam darila jubilahtom. Leta 2003 sem zaradi operacije na srcu prenehala s tekmovanjem v kegljanju, leta 2013 pa tudi s streljanjem. Še vedno tekmujem v pikadu. Od leta 2008 sem tudi aktivna pri projektu Starejši za starejše. Po 28. letnem delu v DU sem sklenila, da ga vsaj polovico prepustim mlajšim upokojevcem.

Moja športno tekmovalna kariera se je nekako zaključila, leta 2019 sem opustila tudi rekreacijsko smučanje. Z možem Pavlom sva zelo rada hodila na dopust z našim društvom. Žal sva bila zaradi moževih zdravstvenih težav leta 2015 zadnjikrat

Nadaljevanje s prejšnje strani

v Dugi Uvali pri Puli. Z veseljem sva s prijateljico Marijo Marinšek vsako leto hodili na kopalne izlete na Debeli Rtič. Čeprav je lani zaradi koronavirusa večina izletov odpadla, upam, da se bodo še nadaljevali, saj so zelo prijetni in dobro obiskani. 7. maja 2015 sem bila s prijateljico Marijo zadnjikrat s planinci DU na Sinjem Vrh. Imela sem kar resne težave in posredovala je prva pomoč iz Nove Gorice. Zato sem sklenila, da se bom pridružila lažji skupini z vodnico Dragico, s katero sem hodila na pohode vse do izbruha koronavirusa. To so res lepi in zanimivi pohodi. Upam, da bom lahko še vsaj nekaj časa nadaljevala s temi pohodi, čeprav mi zdravje ne služi prav dobro in se mi bliža 80. rojstni dan. Kadar se peljem iz Ljubljane proti domu, mi pogled večkrat uide proti Kamniško Savinjskim goram. Tolažim se, da sem jih prehodila in to ne samo enkrat.

Po smrti hčerke Barbare sva z možem Pavletom zadnjih 5 let presrečna, da ima njen sin Aleš s partnerico Majo sina Lana in hčerko Emo, najina pravnuka. A ker živijo v Kranju, smo se zaradi koronavirusa zadnje mesece komaj kdaj srečali. «

Majda pa se takole spominja 10 preteklih let od 50. obletnice poroke.

»No, pa sva z možem dočakala 60. obletnico poroke. Res ni več tako, kot je bilo pred desetimi leti, vendar se vseeno kar dobro drži. Ker se je prikradla pandemija, sva 60. obletnico poroke praznovala v družinskem krogu s tremi otroki, 6 vnuki in 5 pravnuki. Poveselili smo se kar pod kozolcem, pri Okršljan v naravi, kjer je najlepše.

Spominov na gore in hribe je veliko. Sedaj hodim

bolj na Osolnik, Lubnik in Ratitovec. Največkrat sem hodila z društvom upokojencev z vodnicama Slavico in Dragico. Leta 2020 sem dosegla rekordno število 3000 pohodov na Lubnik, s katerimi sem pričela v letu 1990.

Tekmovala sem v alpskem smučanju, tekih in kolesarjenju, vendar tega zaradi zdravstvenih težav ne zmorem več. Vsako leto z možem hodiva tudi na morje z DU, rada pa hodiva tudi v toplice v Banovce, Lendavo in Moravske toplice. Od spominov se da živeti, če pomislim, kaj vse sva prehodila. Rada sva se udeleževala tudi pohodov radovljiskega planinskega kluba 4000, v sklopu katerega sva se povzpela celo na dva najlepša štiri tisočaka Mont Blanc in Grossglockner.

60 vzponov po poti prijateljstva sem prehodila s prijatelji Cirilom Pleškom, Matevžem Starmanom in Acijem Šmidom. To so bili pohodi po Sloveniji, Avstriji in Italiji. Naj jih nekaj naštejemo: Visoke Ponce, Visoki Kanin, Monte Cavallo di Pontebbo, Peralba, Polinik, Petzeck. Tudi z loškimi planinci sem prehodila marsikatero turo. Zelo sva vesela, da so tudi najini vnuki in pravnuki športno aktivni. Ko bo konec pandemije, si želiva, da bi nama zdravje še dopuščalo, da bi lahko hodila v hribe kot sedaj. Želja imava še kar nekaj in če nama bo zdravje služilo, si bova katero po končani epidemije tudi uresničila. «

Ob koncu našega pogovora sem Juliji in Majdi zaželela še obilo zdravja in še kakšen pohod na njune najljubše hribe. Seveda pa enake želje v svojem imenu in v imenu društva namenjam tudi njunima življenjskima sopotnikoma. Kdo ve, morda se bomo srečali spet čez 5 let.

NOVI ČLANI

Mag. MIHA JEŠE

Ela Dolinar

Miho Ješeta poznamo kot Ločana, kot prejšnjega župana in kot nekdanjega direktorja Gorenjske predilnice, vendar bi ga tokrat želela predstaviti malce drugače.

Rodil se je 3. julija 1954 ob 23.30, torej skoraj 4. julija, ki je bil takrat velik praznik. Malemu kričaču je na svet doma, na Plac, pomagala babica. Dr. Bračkova je prišla z zabave, preverila, ali je vse v redu, in se nato vrnila na zabavo. Otroštvo na Placu je bilo srečno, trgal je hlače in kolena, za gradom

so poznali vsak skriti kotiček. Ko je začel hoditi v šolo, je pot tja trajala 5 minut, nazaj pa velikokrat tudi 2 uri. Popoldneve je preživel na telovadišču ob brcanju žoge. S sodelovanjem v pevskem zboru, pri lutkah in v četrtem razredu tudi v predstavi Pogumni Tonček je osnovna šola hitro minila. V gimnaziji se je pridružil tabornikom in kmalu postal načelnik. Seveda tudi petje v pevskem zboru in gledališče, njegovi veliki ljubezni, nista zamrli. Pri tabornikih se je ogromno naučil, med drugim tudi

kuhati, kar počne še danes.

Študij je nadaljeval na ekonomski fakulteti. Postal je vodja programa študentskega kluba, tudi organizator brucovanja. Udeleževal se je tekem v orientacijskem mnogoboju in postal državni prvak. Leta 1973 so na tekmi v Bosni osvojili drugo mesto in vsi nastopajoči so bili

povabljeni na prvo projekcijo filma Sutjeska. Nepozabna so bila taborjenja v Fažani, kjer je posnel film o dogajanju.

Še pred koncem študija je dobil službo v Slovenijalesu in tam ostal 10 let. Vmes je odslužil še vojaški rok, kjer je spoznal tudi zlehtnobo nekaterih ljudi. Vseskozi je bil aktiven v gledališču. Uprizorili so taborniški muzikal Teta Mila, ki je doživel skoraj 20 ponovitev. Izkazal se je tudi kot avtor veselih večerov. Službeno je za dobra štiri leta odpotoval v Rusijo kot predstavnik Slovenijalesa. Ukvarjal se je z uvozom celuloze, žaganega lesa in

izvozom pohištva, embalaže za zdravila in podobno. Pogosto je na službene poti po Rusiji potoval z vlakom, večkrat tudi v Kazan, kjer je Jelovica postavljala montažne hiše. To je bil čas perestrojke. Domotožje je premagoval z rednim obiskovanjem gledališča. Najraje je odšel v Bolšoj teater, kjer je videl kar 54 predstav. Večinoma je bil v Rusiji sam in je za hrano največkrat skrbel sam. Ko je Moskvo obiskal generalni direktor, mu je vedno skuhal domače kosilo z govejo juho in ga peljal v Bolšoj teater.

Na povabilo Gorenjske predilnice je 2. aprila 1990 začel delo kot direktor zelo zadolženega podjetja s 840 zaposlenimi. Med osamosvajanjem Slovenije se je trg skoraj čez noč sesul in Predilnica je zaradi Miloševićeve zapore nabave iz Slovenije in vojne v letu dni izgubila 80 % kupcev. Ostali so le slovenski kupci, proizvodnja pa je bila načrtovana za jugoslovanski trg. Z velikim trdom in preusmeritvijo na prodajo v Evropo so komaj uspeli obdržati podjetje. Po 2 težkih letih je uspelo proizvodnjo in prodajo dvigniti na 80 % nekdanje proizvodnje. Bančni sistem jih je želel spraviti v stečaj, vendar so se temu izognili z oddajo in prodajo nepremičnin in zemljišč. Kot svoj največji podvig si šteje, da je 700 zaposlenih svoje pokojnine

zaslužilo v Predilnici in so se izognili brezposelnosti. Po 20 letih vodenja podjetja se je odločil za spremembo. Poiskal je somišljenike, ki so bili aktivni prostovoljci, in se z njimi dogovoril, da kandidirajo za člane občinskega sveta in vodstvo občine. V drugem krogu je bil izvoljen za župana,

lista pa je osvojila 6 sedežev v občinskem svetu. Poudarek je bil na transparentnem delu, enaki obravnavi vseh občanov in učinkovitosti delovanja občinske uprave. Iz obstoječih kadrov je sestavil kakovostno ekipo, dodatno je pripeljal le strokovnjakinjo za okolje. Posvetili so se okoljskim programom pod imenom Loško je ekološko, ki so zajemali obnovo mestne avtobusne linije, pripravo Lokalnega energetskega koncepta, merjenje kakovosti zraka ter popularizacijo pešačenja in kolesarjenja. Med številnimi investicijami so bile najpomembnejše izgradnja

novega vodovoda, kanalizacije in čistilnih naprav za celotni urbanizirani del občine. Začeli so spremljati kakovost vode in zraka. Tako je danes v mestu Škofja Loka in okolici okoli 99 % objektov priključenih na kanalizacijo. V času njegovega mandata je poskrbel za izolacijo vrtcev in šol, pričela se je gradnja vrtca Kamnitnik, obnovljeni so bili še knjižnica na Trati, Cankarjev trg in Trg pod gradom. Njegov glavni družbeni projekt je še v teku in sicer ureditev medgeneracijskega centra v vojašnici. Vpet je tudi v mednarodni program kakovostnega staranja, kjer so glavni poudarki na podpornih dejavnostih delovanja starejših, natančnejše zdravstvo, elektronsko opismenjevanje starejših, prevozi in ustrezna stanovanja.

12 partnerskih mest iz prav toliko držav je združenih v projektu, ki se ubada z vprašanjem, kako v Evropi urediti kakovostno staranje s sodelovanjem vseh generacij. Kvalitetne programe bodo čez leta uporabljali mlajši udeleženci projekta. Odločen je projekte, ki jih je začel, speljati do konca.

Kot mlad upokojenec se je aktivno vključil v kolesarsko sekcijo pri DU. Rad bere, rešuje sudokuje in obišče gledališče. Ponovno je prevzel funkcijo predsednika sklada Staneta Severja. Miha, srečno na vseh poteh življenja.

MARINKA ALEŠ - SLOVENKA V HOLANDIJI

Maruša Mohorič

Marinko sem spoznala na Debelem Rtiču, ko je šla z nami na kopalni izlet, ne prvič. V društvo jo je vpisala sestra Olga, ki živi v Stari Loki. Zakaj le? Rada ima Loko, komaj čaka, da pride v Slovenijo. Tu so ajdovi žganci, ocvirkovka, krvavice, klobase, pa morje, ki ga obožuje, sorodstvo in predvsem sestra Olga Žagar, s katero sta prepotovali mnoge tople kraje v Evropi in svetu, tudi v Dominikanski republiki sta se gredli.

V družini na Jesenicah so bili trije otroci, dve dekleti in deček. Zelo zgodaj so izgubili starša, zato so jih poslali k sorodnikom. Marinka je šla k očetovi sestri v Podnart, od koder je v bistvu »pobegnila«, saj je hotela hoditi v šolo. Odpeljali so jo k stari mami na Praprotno, od tam pa je šla v internat, današnji dijaški dom. Po končanem šolanju je nekaj časa delala v poslovalnici Narodne banke v Škofji Loki, pa tudi v Jelovici. Kmalu je spoznala svojega bodočega moža, ki je bil iz Holandije, njegov oče pa Slovenec v Holandiji. Komaj 19-letna se je poročila in preselila daleč od domovine v letu 1966. Najprej se je naučila govoriti nemško, ker je hodila na delo v le dva kilometra oddaljeno tovarno v Nemčijo. Ko je rodila sina, ji je na pomoč prišla sestra Olga. Marinka

je prišla z družino v Slovenijo vsako leto, saj je tudi mož oboževal našo domovino. Po njegovi smrti je ostala v Holandiji. V teh časih jo obiskujeta 7-letna vnukinja in 13-letni vnuk, pa sosedinega psa rada pelje na sprehod.

S prijateljicami se trenutno ne družijo, ker ima vsaka kakšno bolezen. Tudi v letu 2020 je želela priti v svojo drago domovino, letalsko vozovnico je že kupila, a je bil let odpovedan. Res težko čaka, da bodo letalske linije spet

vzpostavljene.

Nisva se srečali v živo, pogovarjali sva se po Skypu, ker je bila Olga tako ljubezniva, da nama je to omogočila. Marinki pošljem glasilo Mi o sebi po elektronski pošti. Pravi, da so ji zelo všeč prispevki o Marinkini knjižnici. Zanimivo se mi je zdelo, ko je povedala, da vsak dan posluša naša poročila in da je pri nas v korona času vse bolj zapleteno kot pri njih. Pa še tega ne smem zamolčati: na Facebooku ima stike z ljudmi z Lubnika, Blegoša, čeprav jih ne pozna.

Marinka, hvala za prijazen klepet. Ostani zdrava! Veselim se srečanja v živo, ko bo spet mogoče! Olga, tebi pa hvala za gostoljubje. Zame je bila to posebna izkušnja.

DOLGO, DOLGO ŽIVLJENJE

MARIJA CELEC JE NAŠA ČLANICA OD LETA 1982

Julija Jenko

Marija Lavko, poročena Celec, se je rodila 6. marca 1925 v Rašici pri Velikih Laščah. Drugo leto bo že 40 let, odkar je naša članica.

V Rašci, na skromni domačiji, je živel oče Janez Lavko, ki je bil kar trikrat poročen. Prva in druga žena sta imeli pet otrok. Zaradi španske bolezni sta obe kmalu ena za drugo umrli. Tretjič se je poročil z mamo Marijo, s katero sta imela osem otrok. Zadnja od otrok je bila Marija Celec. Vsi otroci so naredili osnovno šolo v Rašici. Poleg šole so morali doma veliko delati. Imeli so njivo in eno kravo. Marija je delala tudi na njivi, saj je bilo takrat vse ročno, molzla je kravo. Pri 22 letih je začela delati pri kmetu

ki je imel še trgovino v bližini domače vasi. Delala je na njivi, molzla krave in kidala gnoj, brez plačila in zavarovanja, samo za hrano in še to bolj slabo.

Po letu in pol je odšla v bližnjo opekarno, kjer so izdelovali opeko, in tam nekaj malega zaslužila. Po dobrem letu je morala skupaj z ostalimi delavci zaradi odločbe oditi na delo na elektrarno v Bohinju na Gorenjsko. Tam so kopali rove in vlačili pesek iz Savice. Spominja se, da jih je prišel pogledat sam predsednik Tito.

Tam je spoznala svojega moža Franca Celeca. Že v Bohinju se jima je rodila hči Olga. Leta 1951 je družina prišla v Škofjo Loko na Trato. Mož je dobil

Sin Franci in zet Srečo sta Marijina redna gosta.

službo v Jelovici in tudi skromno sobico v jelovških lesenih barakah, ki so stale že ob stoječi nizki zidani pritlični stavbi na nacionaliziranem Heiniharjevem zemljišču. Tam se jima je rodila druga hči Stanka in kasneje še sin Franci. Marija je ob prihodu na Trato začela delati na ekonomiji na Suhi. Ob baraki so postavili nekaj kokošnjakov in dodali prostor za pujsa, ki ga je Marija vzredila. Med pogovorom mi je zaupala, da je bilo težko delati in hkrati skrbeti za otroke. Malo so si pomagale sosede, katere so bile doma. Kljub temu so bili otroci doma kar sami, saj vrtcev še ni bilo in tudi denarja za varstvo bolj malo. Takrat otroških vozičkov še ni bilo veliko in otroke je k zdravniku nosila kar na rokah. Morala sta varčevati, ker sta si želela ustvariti lepši dom. Da bi več zaslužila, je našla službo v podjetju Elra v Škofji Loki, ki je imelo svoje prostore pod loškim gradom. Delala je na štanci. Pozneje se je podjetje preselilo v Reteče in se preimenovalo v Iskro. V njem je delala do upokojitve. Takrat so v Frankovem naselju zidali bloke, vendar sta se Marija in mož v okolju, kjer sta bivala, ustalila in nista želela živeti v bloku. Tako sta na občini prosila za dovoljenje, da bi popravila spodnji kletni prostor na obstoječi zidani stavbi. Žal jima nihče ni prisluhnil in zato

sta na svojo roko popravila in dozidala stranišče, kopalnico in malo kuhinjo. Nato jim je oče in mož Franc umrl pri svojih 57 letih. Tako je sama pri 50 letih z otroci in zeti dokončala svoje skromno stanovanje. Spominja se, kako je bilo takrat, v 70 letih, težko dobiti material za zidavo in kako sta s sinom Francetom z vozičkom vozila vreče cementa iz Tehnikovega skladišča za Kamnitnikom. Pred stanovanjem si je uredila vrt in pridelala vso zelenjavo. Vrt krasijo tudi rože in na koncu vrta ji dela senco vinska trta. V njej še danes posedi s svojimi

vedno, kadar je lepo vreme.

Prestala je vse. Najhujše je bilo, ko ji je umrla hčerka Stanka, pa še dve leti pred njo njen sin. Pravi, da je starost 96 let dočkala, ker je z veseljem delala, bila dobre volje in bila dober človek. Vedno je pomagala svojim in tudi drugim. To je podedovala po starših, ki so bili dobri in ljubeznivi.

Spominjam se, da mi je med pobiranjem članarine zaupala, kako majhno ima pokojnino. Ko sem jo vprašala, kako z njo shaja, je odgovorila, da najprej plača položnice, potem pa je, kolikor lahko kupi. Verjamem, da so ji pomagali tudi otroci. Saj še sedaj skoraj vsak dan na obisk pridejo zeta, hči, sin ter seveda vnuki in pravnuki in ji pomagajo.

Vprašala sem jo tudi, če je kdaj odšla z našim društvom na izlet, vendar je odvrnila, da ji ni zneslo z denarjem. Na morju je bila, ko je teta Mila Oman povabila s taborniki v Fažano, kjer je pomagala kuhati. Naš časopis vedno rada prebere, vendar ima trenutno težave z očmi.

Ko hodim mimo njenega doma, jo vidim, kako se vedno nekaj giblje, pri tem pa nanjo pazi njen kuža. Vsakega oblaja in jo tako opozori, da je nekdo prišel. Draga Marija, želimo ti, da ti zdravnik popravi vid ter da boš tako še naprej lahko brala naš časopis.

Koronski humor iz zbirke Slovenskega etnografskega muzeja

Doma

Za trenutek naj prisluhne prijetni melodiji in odloži delo vsa Slovenija. Čez praznike spet bom doma...

Skrivanje

Moj dedek: Skrivali smo se, da nas Švabi ne bi našli. Moj oče: Skrivali smo se, da nas miličniki ne bi odpeljali. Moj brat: Skrivali smo se, da nas ne bi skini ostrigli. Jaz: Skrivali smo se, da bi kaj pokadili.

Moji otroci: Skrivali smo se, da bi pojedli sendvič!

MARTA ČADEŽ – DEKLE S POSEBNIM TALENTOM

Meri Bozovičar

Se še kdo spomni najstniške deklice s posebnim pesniškim talentom, ki se je rodil v hudem trpljenju in se je razkril šele po njeni smrti?

Rodila se je 22. marca 1946 v Šefartu v Zmincu. Osnovno šolo je obiskovala v Škofji Loki. V četrtem razredu je zbolela za sklepno revmo in posledično dobila hudo srčno napako, zato je bila v šestem razredu šolo prisiljena zapustiti. Dr. Marija Bračko in dr. Ante Jenčič sta se trudila za njeno zdravje, kar je bilo žal zaman. Navkljub zdravniški skrbi in ljubeči domači oskrbi je bilo vse zaman. Oktobra leta 1963 je odšla na zdravljenje v ljubljanski klinični center, kjer je preživela nekaj dni manj kot polno leto. Tri dni po vrnitvi, 21. oktobra 1964, je umrla.

Po njeni smrti je njena sestra odkrila droben zvezek pesniških stvaritev, kamor je Marta izlila

vso bolečino, žalost in obup mladega dekleta, ki ni smelo nikoli odrasti, niti si ustvariti življenja po svojih hrepenenjih in hotenjih, kaj šele doživeti lepoto in sladkosti takega življenja. Le za trpljenje ni bila prikrajšana, vendar je njena bolečina rodila čudovite pesmi, ki jih neuki bolehní najstniki ne bi prisodil nihče. Kot je smela le trpeti, je smela tudi ljubiti, kakor je iz njenih pesmi razbrati. Če je bil njen dragi le podoba iz sanj in ali je priklenjena na posteljo kdaj občutila vsaj sladkost poljuba, pa je skrivnost, ki je z njo odplavala nekam daleč, predaleč, previsoko.

Nekaj njenih pesmi je zbral in komentiral Lojze Zupanc v Loških razgledih iz leta 1965. Z vami želim deliti nekaj pesmi in spoznanje, da je umreti vedno težko, včasih pa še mnogo težje.

MOJ POSLEDNJI DOM

*Ko se bom tiho, tiho umaknila vsem ljudem,
ko bom zaspala v dolgi sen, srce bo našlo svoj pokoj.
In vsak večer mi drobni ptički uspravanko bodo peli,
visoko nad menoj, na modrem nebu pa oblaki beli,
bodo potovali in z luno svetlo svatovali.
Srce bo grelo hladno zemljo, da mi bo toplo.
A ko sredi noči zvezda se utrne, bom vedela, da prideš dragi,
da me obiščeš, da v samoti bova tiho med seboj kramljala.
Takrat mi ne bo žal, da mlada morala sem umreti.*

SAMO TO SI ŽELIM

*Samo to si še želim, da bi bilo kmalu vse končano,
da bi bolečin srca nič več ne čutila.
Takrat ko v večni sen zaspim, umrle bodo želje in hotenja.
Takrat mi, ah ljudje, ne nosite cvetja in zelenja!
Trnja mi raje prinesite, ker je bilo preveč trpljenja!
Trnja v grob mi namecite, preden me boste zagrnili!*

ČEŠNJEV CVET

*Nežni, beli češnjevi cvet sem nežno poljubila
in vanj dahnila hrepeneče duše vzdih.
Na svojo mehko belo dlan češnjevi cvet sem položila
in ga prosila, naj še meni da pomlad.
Nežni beli češnjevi cvet sem nežno, nežno poljubila,
v tem drobnem, drobnem belem cvetu, tebe dragi sem ljubila.*

Grob družine Čadež,
Martin poslednji dom

LETO 2020 NAS JE PRESENETILO

Nežka Fojkar

Leto 2020 je bilo za izvajanje programa Starejši za starejše posebno. Žal ne zaradi prestižnih dogodkov, saj nas je doletelo nekaj, česar si ob brezskrbnih novoletnih željah niti v sanjah nismo predstavljali. Korona čas nas je ujel med štiri stene, nas osamil in odtujil od sosedov, sorodnikov, znancev in prijateljev. Dnevno smo spremljali črno statistiko o obolelih, med drugim tudi v naši neposredni okolici, in žal tudi o smrtnih žrtvah. Virus je kruto posegel prav med starejše, ki smo najbolj rizična skupina. Vlada nas je ves čas obveščala in opozarjala na resnost situacije. Morali smo slediti najrazličnejšim ukrepom, ki so se nam zdeli bolj ali manj smiselni. Odzivi in čustva ljudi v tej situaciji so bila različna, odvisna od okoliščin posameznikov. Nekatere je skrbelo zase in za starše, druge za šolanje otrok, zaposlene za službo in preživetje. Dobra, pozitivna plat tega stanja je bila aktivna pomoč in solidarnost, ki se je razvijala med nami.

Kljub mnogim preventivnim ukrepom in prepovedanim medsebojnim stikom je 35 društvenih prostovoljcev letu 2020 obiskalo 975 starejših oseb in opravilo skupno 1307 obiskov. 150 starejših smo obiskali prvič. Ob začetku epidemije je v sodelovanju s civilno zaščito 12 prostovoljk šivalo maske in jih razdeljevalo starejšim v svoji okolici. Poleg obiskov so prostovoljci pri 109 osebah izvajali tudi enostavne oblike pomoči na njihovem domu. Skupno število različnih pomoči je bilo v vsem letu 405. Največ je bilo druženja

(144), dostave hrane iz trgovine (101), pomoči pri hišnih opravilih (27), prevozov (17), pomoči pri osnovnih osebnih opravilih (16), kar nekaj pa je bilo tudi spremstva na sprehodih, svetovanja, urejanja zdravil in drugih dokumentov ter pomoči pri raznih osebnih opravkih. Namesto osebnih obiskov v času epidemije so prostovoljci pri najbolj osamljenih ali tistih, ki jim tudi sicer redno pomagajo, kar 79-krat uporabili telefonski pogovor in jim tudi tako nudili potrebno pomoč ter psihično podporo pri premagovanju krize. Za 6 oseb smo se v lani povezali s CSD Škofja Loka in jim tako zagotovili strokovno pomoč za reševanje njihovih stisk. Skozi vse leto smo s skromnim darilom obiskovali člane našega društva, ki so praznovali okrogle jubileje, 80. 90. in 100. let. Ob zaključku leta smo v sodelovanju z Zavodom TRI 50 starejših razveselili tudi z novoletnimi darili, pleteninami, ki so jih izdelale prostovoljke skupine Breja preja.

Preteklo leto smo končali s popolnoma drugačnim vsakdanjikom, kot smo ga začeli. Ostalo nam je upanje, da bo kmalu spet vse po starem in da bomo spet lahko živeli najlepši čas svojega življenja – zlato jesen. Prav vsak izmed nas lahko k temu nekaj prispeva z upoštevanjem predpisanih ukrepov, svojim vedenjem in delom. Ob tem je prav, da našim prostovoljcem izrečemo posebno zahvalo za opravljeno delo, saj so kljub kriznim razmeram številnim starostnikom popestrili samotne dneve in jim po potrebi priskočili na pomoč. Pridružite se nam, skupaj smo močnejši.

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE

Nežka Fojkar

PROSTOFER je brezplačna pomoč starejšim in invalidnim osebam, ki jo občina Škofja Loka zagotavlja od oktobra 2020 dalje. Šoferji prostovoljci nudijo brezplačne prevoze od vrat do vrat za vaše različne opravke. Odpeljejo vas lahko k zdravniku, na kontrolne preglede v kraje izven občine, po nakupih, v knjižnico, k pedikerju in drugam. Prevoze z vozilom na električni pogon trenutno opravlja 7 prostovoljcev, ki so za to ustrezno usposobljeni. Po predhodnem dogovoru vas bo prostofer prišel iskat na dom, vas počakal in po končanem opravku tudi pripeljal nazaj domov.

Nadaljevanje s prejšnje strani

Za brezplačne prevoze pokličite najmanj 3-5 dni pred vašim opravičkom na brezplačno telefonsko številko 080 10 10.

Brezplačna vozovnica za medkrajevni javni prevoz z avtobusom in / ali vlakom je ugodnost za upokoјence, invalide, vojne veterane in druge osebe, starejše nad 65 let. Če vozovnice še nimate, se z osebnim dokumentom oglasite v najbližji prodajalni vozovnic za vlak ali avtobus. Po 1

letu lahko vozovnico podaljšate. V Škofji Loki ta vozovnica velja tudi za lokalni promet.

Dragi bralci, če vam zdravje dopušča, izkoristite možnosti, ki nam jih omogoča tako država kot tudi naša občina. Polepšajmo si življenje in se s Prostoferjem odpeljimo po nujnih opravkih, vzemimo pa si tudi čas za izlet ali obisk svojcev in prijateljev, saj so medkrajevni in lokalni prevozi za nas odslej brezplačni.

KRIŽEMKRAŽEM

KRIŽEMKRAŽEM V KORONI

Maruša Mohorič

Čas koronavirusa nas je prikrajšal za mnogo stvari, zlasti za nematerialne. Tako smo se morali odreči našim petkovim srečanjem v Marinkini knjižnici,

kjer smo igrali križemkražem, pri katerem smo sestavljali besede iz naključno izbranih črk in se trudili napisati čim daljšo besedo. Gre za umovadbo, ohranjanje

spomina, poznavanje geografije, književnosti, zgodovine, imen, priimkov in še mnogo drugega. Obstaja možnost, da se igraš sam doma ali učiš svoje vnuke, če so v bližini, vendar so srečanja z vrstniki v živo povsem nekaj drugega. Upamo,

KRIŽEMKRAŽEM

*V leto 2020 vstopili z optimizmom smo
in si zaželeli, da vse naloge dobro izpeljemo.
Pa prišel korona virus je
in vse načrte prekrižal nam je.
Morali smo maske si nadeti
in vrata društva upokoјencev zapreti.
Ker se virus hitro širil je,
je odpadlo tudi naše druženje.
Zelo nam je bilo hudo,
saj življenje normalno prekinjeno je bilo.
Toda mi smo navajeni potrpeti
in se v nove razmere vživeti.
Le optimizem in dobro voljo moramo ohraniti,
saj se vse stvari dajo rešiti.*

Marija Zadnik

da se koronavirus poslovi čim prej. Marija Zadnik se je potrudila in ta čas opisala v verzih. Kolegice in kolegi, zagreti križemkražmovci, upamo na skorajšnje snidenje v živo.

Koronski humor iz zbirke Slovenskega etnografskega muzeja

11 dni

Teh 11 dni do junija bomo pa že stisnili...

Obletnica

Danes slavimo obletnico, ko so nam rekli, da sta naslednja dva tedna ključna!

Zoom

Kako imenuješ nekoga, ki zamuja na Zoom sestanek? Zoomudnik.

Barvanje las

Kaj počneš? Barvam lase. A sama? Ne, frizerka je tu. A na črno? Ne, na blond.

Maska

Še malo, pa bo imela moja maska za enkratno uporabo 1. rojstni dan. Človek se kar naveže.

10. JUBILEJNA RAZGLASITEV NAJBOLJŠIH ŠPORNİKOV IN ŠPORTNIC DU 2019-2020

Vojka Mihelič

Kljub strogim predpisom za obvladanje epidemije COVID-19 smo v našem društvu ob 10. jubilejni obletnici uspeli organizirati podelitev priznanj najboljšim športnikom in animatorju. Slovesna razglasitev je bila 12. septembra 2020 na Balinišču BK Lokateks na Trati. Vabljeni so bili samo športnice in športniki, ki so prejeli priznanja, saj je bilo odrejeno, da je prisotnih lahko samo 50 udeležencev, udeležilo pa se je 36 povabljenih. Najprej je slavnostni govor imel predsednik društva Miro Duić, ki je po pozdravnem nagovoru čestital in se zahvalil vsem dobitnikom priznanj za dosežene rezultate in vložen trud, ki je zelo pomemben za ohranjanje gibalne sposobnosti in vzdrževanje lastnega zdravja. Posebno zahvalo je izrekel vsem vodjem športno-rekreativnih panog in skupin, ki skrbijo, da njihova aktivnost v zadovoljstvo vseh živi in omogoča skoraj 500 članom DU, da se ukvarjajo z eno izmed njih. Izpostavil je tudi izredni prispevek, ki sta ga pri organiziranju in razvoju športno-rekreativnih aktivnosti v DU prispevala Julija Jenko in Ivan Hafner. Ivan Hafner se letos dokončno poslavlja kot predsednik komisije za šport in rekreacijo pri DU, zato je izrazil željo, da tudi pod novim vodstvom Dušana Čatra tako nadaljujemo

in vadbe članov našega DU. Izrazil je tudi željo in prepričanje, da bodo športno-rekreativne aktivnosti v prihodnje ostale takšne, kot so in da bodo s strani

Miro Duić, Lojze Žitnik in Ivanka Prezeli

novega predsednik KOŠR nadgrajene v tistih delih, kjer je to potrebno.

Nato nas je nagovoril predsednik KOŠR Dušan Čater, ki se je navzočim tudi podrobno predstavil. Vsem, ki so se kljub grožnji virusa in v duhu razumevanja odzvali vabilu, se je lepo zahvalil. Izrazil je upanje, da so nevlabljeni člani razumeli, zakaj je bilo vabljenih 50 članov. Večja prisotnost bi zahtevala zelo veliko odgovornost in privolitev NIJZ, saj smo še za manjši zbor morali za vse prisotne zbrati osebne podatke v primeru izbruha COVID-19 na naši razglasitvi. Dušan se je v imenu vseh upokoencev športnikov in rekreativcev zahvalil Juliji Jenko in Ivanu Hafnerju za trud in dobro voljo, ki sta jo pokazala pri vodenju in omogočanju telesnih aktivnosti članov. Še posebej se je zahvalil Ivanu, ki mu je nesebično pomagal in sodeloval pri sprejemanju obveznosti kot predsednik KOŠR. Zagotovil je, da se bo pri nadaljnjem delu čim bolj potrudil in dejal, da pričakuje aktivno in nesebično sodelovanje vseh vodij panog in vadbenih skupin. Sledila je razdelitev priznanj dobitnikom. Priznanja so podeljevali Miro Duić, Ivan Hafner in Dušan Čater. Dušan je moral prevzeti tudi vlogo voditelja, saj je bil predvideni voditelj zadržan. Naj športnika sta bila tudi za leto 2020 pri ženskah Ivanka Prezeli, pri moških pa Lojze Žitnik, priznanje za

Ivan Hafner, Miro Duić, Julija Jenko in Dušan Čater

tudi v prihodnje.

Tudi Ivan Hafner je čestital vsem dobitnikom priznanj in se zahvalil vodjem panog za sodelovanje. Posebej je omenil Julijo Jenko in poudaril vse, kar je naredila pred leti, ko je postavljala temelje organiziranega tekmovanja

Nadaljevanje s prejšnje strani

naj animatorja pa je prejela Martina Eržen. Ostali imetniki priznanj so navedeni v tej številki glasila. Za kulturni program so poskrbele Loške orgličarke, glasbi in plesu pa smo se morali zaradi odrejenih ukrepov odreči. Po podelitvi priznanj smo pripravili zabavno igro tako imenovano štrbunk, ki je primerna za vse generacije. Igralci mečejo vrečke s koruzo na nekoliko privzdignjeno ploščad z luknjo. Vsak zadetek v luknjo prinaša točke. Igra je zelo priljubljena, saj so bila po Sloveniji že organizirana različna tekmovanja in turnirji, zato predlagam tudi našemu društvu, da nam prisluhne in tudi v prihodnje omogoči to dejavnost.

Tekmovanje v štrbunku

IVANKA PREZELJ, NAJBOLJŠA ŠPORTNICA DRUŠTVA V LETU 2020

Smiljana Oblak

O osebi, ki že skoraj deset let kraljuje kot najboljša športnica našega društva, je težko napisati nekaj novega. Letos je k njenemu uspehu prispevala udeležba v štirih športnih panogah, ki so poleg rekreativnega tudi tekmovalnega značaja: balinanje, prstomet, kegljanje na vrvici in streljanje.

Intervju sva začeli z vprašanjem o športu.

Katera od teh štirih panog ti je v zadnjem letu najbolj popestrila življenje in zakaj?

► Vse štiri panoge so mirni športi, primerni za naša leta. Zahtevajo natančnost in zbranost. Vzdrževanje psihofizične kondicije je zelo pomembno, zato se s športom ukvarjamo, dokler je to mogoče, za zdravje in dobro počutje.

Nadaljevali pa sva še o ostalem.

Kaj ti poleg športa še izpolnjuje življenje? Kaj ti pomenijo slikanje, glasba in družina?

► Prav vse dejavnosti, v katere sem vpeta, me zanimajo in mi izpolnjujejo življenje. Slikam žal bolj malo, odkar smo izgubili Edija, saj kar ne morem prijeto za čopič. Z ostalimi akvarelistkami smo se pred pogrebom dogovorile, da bomo slikanje nadaljevale na sredinih srečanjih. Slikanje je povsem svoj svet. Včasih ti gre, včasih pa se ne ujamejo ne poteze ne barve. Takrat smo včasih kakšno zapeli, saj je Edi zelo rad pel. Včasih sem iz malhe potegnila orglice in igrala. Včasih pa smo ustvarjali s tako lahkoto, da je nastala dolgotrajna tišina, dokler ni ena rekla, če nismo čisto noter padle. Nato smo se malo nasmejali in hiteli zaključevati vsak svojo sliko. Petje in glasbo nosim s sabo od rojstva, zato sem

hvaležna, da sem se rodila v družini, kjer je bilo veliko petja. Letos sem se vključila v naš zbor Vrelec, kjer se srečujem s ljudmi z veliko dobre volje. Zbor je dobro organiziran. Pri vodenju Loških orglic sem najbolj vesela vrnitve kitarista in njegove žene, saj tako spet delujemo v polni postavi. Letos nas je Covid-19 opeharil za polovico načrtovanih nastopov in več mesecev vaj.

Na glavnem mestu je vedno družina, ki je danes v popolnoma drugačni obliki kot pred leti. Vnuki so zrasli in ne potrebujejo več mojega varstva, vendar se veselim uspehov ob spremljanju njihovega odrasčanja. Kadar smo skupaj, je vedno zelo zanimivo, saj nama najini otroci razkrijejo kakšno vragolijo, za katero nisva vedela, da so jo ušpičili in tako se vračamo v čase njihovega otroštva. Lepo je. Rada bi povedala, da sem pokala za naj športnico v Društvu upokojencev Škofja Loka vesela, vendar si predvsem zadnji dve leti želim, da bi ga prejela Tina Ušeničnik, ki je zares vrhunska športnica svetovnega formata. Že lani sem ji na pikniku športnikov in rekreativcev čestitala za njene uspehe in ji rekla, da bi morala biti ona izbrana za naj športnico v DU. Zato menim, da bi bilo treba prevetriti pravilnik o točkovanju športno rekreativne dejavnosti DU Škofja Loka, ki mora zajemati tudi velika tekmovanja, na katere se uvrstijo le redki člani našega društva.

LOJZE ŽITNIK - NAJBOLJŠI ŠPORTNIK DRUŠTVA V LETU 2020

Smiljana Oblak

Dragi Lojze, ker smo te v eni od lanskih številčk tega glasila že podrobno predstavili, se ne bi ponavljala. Dodati pa moram, da si tudi letos najboljši športnik našega društva. Sodeloval si v kar 8 panogah in sicer ruskem kegljanju, kegljanju, streljanju, prstometu, šahu, teku na Osolnik, smučanju in tenisu.

Kako preživljaš letošnje korona leto, seveda v povezavi s tvojim športnim udejstvovanjem?

► Letošnje leto je bilo precej okrnjeno, tako v športnem udejstvovanju kot pri druženju. Začelo se je kar vzpodbudno, vsaj vse tja do marca, potem pa se je vse ustavilo. Ker sem se do takrat kar privadil dnevnemu ritmu in urniku športne vadbe, sem

to kasneje zelo pogrešal. Res je, da je na letošnjo sezono padla senca virusa, kljub temu pa se je vsak lahko rekreiral ter našel način in čas.

Katera športna panoga je bila tebi najljubša in kaj si želiš, da bi se spremenilo v športnem dogajanju društva?

► Samih športnih panog ne bi izpostavljajal po priljubljenosti, saj sem kar zadovoljen z obstoječimi. Spreminjal in dodajal ne bi kaj dosti.

Povej še kaj, kar ti leži na duši.

► Moti me, da so v ponedeljek na sporedu 3 panoge, udeležim pa se lahko samo ene. Vsem upokojenim želim še veliko športnih dosežkov in zadovoljstva.

PRSTOMETAŠICE PONOVO DRŽAVNE PRVAKINJE

Vojka Mihelič

Kljub COVID-u 19 smo uspešno zaključili tekmovanje 1. državne lige v prstometu za sezono 2020. Prstomet je družabna igra z metanjem

ploščkov, ki je v Sloveniji že postala prepoznavna, saj jo igrajo tudi v večjih društvih in klubih. Leta 2019 nismo zadržale prvega mesta iz leta 2018, temveč smo bile podprvakinje, letos pa nam je to zopet uspelo. Tekmovanje je potekalo na prostem in sicer od 3. junija 2020, zaključilo pa se je 16. septembra 2020 v Britofu pri Kranju. Vseh

ekip je bilo 32, igralcev pa 312. Ženske ekipe so tekmoval v 9 krogih. DU Škofja Loka smo zastopale Vanja Jenko, Vera Bokal, Nežka Fojkar, Ivanka Prezelj, Lea Ahčin in avtorica prispevka. Lea Ahčin je postala tudi državna prvakinja, za kar ji iskreno čestitam. Športna zveza Škofja Loka je nato 29. avgusta 2020 organizirala srečanje dvojic, ki je potekalo v

novi športni dvorani v Žireh. Tekmovanje je včasih potekalo v sklopu nekdanjih ŠRI, po novem pa se je preimenovalo v športno srečanje. Na teh srečanjih se rezultatov ne točkuje več, temveč gre le za udeležbo, udeležijo pa se jih lahko ženske, moške in mešane dvojice. DU Škofja Loka so zastopali trije pari. Ženske sta zastopali Vera Bokal in Nežka Fojkar, moške Niko Prevc in Vasilij Kosec, kot mešana dvojica pa sta nastopila Ivanka in Franci Prezelj, ki sta med 14. dvojicami zasedla odlično 3. mesto. Naša moška dvojica je zasedla med 9. do 11. mestom, ženska dvojica pa med 12. in 14. mestom.

STONE MIHELIC 1941 - 2021

Tone, ki pa smo mu že od mladih nog rekli Mihče, se je rodil 10. januarja 1941 v Škofji Loki, kjer je preživel težka vojna in poveljna leta.

V LTH-ju se je izučil za ključavničarja in ostal v njem vso svojo delovno dobo. Zgodaj se je pričel ukvarjati s športom. Igrali je nogomet, smučal, igral namizni tenis in košarko, malo kasneje pa v Žabnici tudi rokomet.

Drobec za zgodovino: Pisec tega prispevka - začetnik loške košarke, sem leta 1955 naredil načrt za nosilno konstrukcijo koša za prvo pravo košarkarsko igrišče in konstrukcijo dal izdelati v LTH. In prav učenec Mihče je skupaj z Avgustom Hartmanom - Guditom moral opraviti vsa piljenja in brušenje zvarov na konstrukciji!

Tone je svojo ljubezen Vojko, sedaj tudi eno naj aktivnejših in uspešnih športnic v našem društvu upokojencev, našel na Jesenicah, kamor se je tudi priženil in se

kar 23 let vozil v nazaj v Loko v LTH v službo. Z družino, sinom in hčerjo, se je nato ponovno preselil v Loko in si s časom zgradil dom pri Sv. Duhu.

Po upokojitvi sta se skupaj z ženo Vojko vpisala v naše društvo in kmalu postala aktivna predvsem na področju športa. Njuna aktivnost se je pričela v kegljaški sekciji že v začetku leta 2012.

Kmalu je imel Tone velike zdravstvene težave, ki jih je potrpežljivo prenašal in premagoval.

Poleg rednega kegljanja se je vključil še v sekcijo kegljanja s kroglo na vrvi (rusko kegljanje), kjer je bil tudi društveni podprvak, na tekmovanjih Gorenjske pa je bil večkrat naš najboljši kegljač.

Po potrebi se je vključeval tudi v balinanje in prstomet.

Kljub velikim zdravstvenim težavam je vztrajal do pričetka koronavirusnega obdobja. Ta virus je tudi pospešil njegovo slovo.

Športniki našega društva smo se v soboto, 13. 2. 2021 na Lipici poslovili od njega.

Za vedno nam bo ostal v spominu po svojem mirnem, dobrodušnem in prijaznem značaju.

Želimo, da bi se mu v onostranstvu izpolnile vse njegove želje.

Ivan Hafner

ŽENSKO BALINANJE MED EPIDEMIJO KORONAVIRUSA 2020

Smiljana Oblak

Začetek sezone z našim tradicionalnim turnirjem nam je preprečil koronavirus. Do sredine marca smo že trenirale, potem pa treninge zaradi epidemije prekinile do začetka junija. Zdaj vadimo že nekaj mesecev, vendar tekmovanje in običajnih turnirjev skoraj ni. Udeležile smo se le turnirjev v Logatcu in Kamniku.

V Logatcu so poleg naše ekipe nastopile še balinarke iz društev Ajdovščine, Baron Logatec, Vič-Rožnik in Loške doline. Od petih ekip so naše tekmovalke Vojka Mihelič, Nada Fojkar, Ida Jelenc in Tončka Dolinar zasedle tretje mesto.

V Kamniku so združili ženski in moški turnir in ga priredili v enem dnevu. Nastopile so štiri ženske in štiri moške ekipe. Balinarke našega društva v postavi Ivanka Prezeli, Tončka Dolinar, Vera Hartman

in avtorica prispevka smo zasedle drugo mesto za ekipo Komende. Tretji in četrti sta bili ekipe Kamnika in Most. Zmagovalci so prejeli prehodni pokal, vsi udeleženci pa kulinarčne nagrade. Organizatorji so nas lepo pogostili in že je bilo prijetno druženje za nami.

Čeprav drugih tekmovanj skoraj ni, nam je kljub temu uspelo pripraviti društveno prvenstvo. Tako smo se 26. avgusta 2020 že navsezgodaj zbrale v naši balinarski dvorani na Trati in odigrale prvenstvo DU posamezno za ženske za leto 2020. Udeležile so se ga vse naše članice, ki redno balinajo. Med štirinajstimi tekmovalkami je prvakinja postala Marica Jesenovec. Drugo mesto je zasedla Ivanka Prezeli, tretje avtorica prispevka in četrto Slavka Stanonik. Neverjetno je, da nas je Marica pri skoraj

92 letih vse ugnala v kozji rog. Tekmovanje je vodil in sodil Jure Štancer, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Po končanem tekmovanju smo se družile na malici pri Delobrdarju. Pozabile nismo niti na Vojkino sedemdesetletnico.

Udeleženke društvenega prvenstva.
Prvakinja Marica Jesenovec je druga v prvi vrsti levo.

PRIZNANJA PODELJENA NAJBOLJŠIM ŠPORTNICAM IN ŠPORTNIKOM

Naj športnica			Naj športnik		
Ivanka Prezelj	406 točk	4 panoge	Lojze Žitnik	349 točk	7 panog
Zlate medalje - ženske			Zlate medalje – moški		
Vojka Mihelič	351 točk	5 panog	France Prezelj	271 točk	5 panog
Tončka Dolinar	319 točk	7 panog	Boris Vodopivec	233 točk	3 panoge
Smiljana Oblak	302 točk	3 panoge	Ivan Hafner	230 točk	5 panog
Srebrne medalje - ženske			Srebrne medalje – moški		
Tina Ušeničnik	296 točk	6 panog	Adolf Kočan	229 točk	3 panoge
Dragica Gartner	241 točk	3 panoge	Franc Rupar	167 točk	4 panoge
Alenka Dolenc	216 točk	3 panoge	Tase Ristov	161 točk	1 panoga
Nežka Trampuš	208 točk	3 panoge	Janko Demšar	160 točk	2 panogi
Zdenka Gaber	197 točk	4 panoge	Ferdo Pozvek	155 točk	2 panogi
Bronaste medalje - ženske			Bronaste medalje – moški		
Martina Eržen	192 točk	2 panogi	Peter Zakotnik	145 točk	4 panoge
Jana Bešter	177 točk	4 panoge	Franc Krmelj	144 točk	1 panoga
Majda Bogataj	171 točk	3 panoge	Vinko Langerholc	141 točk	2 panogi
Nika Križnar	162 točk	3 panoge	Milenko Štimac	136 točk	1 panoga
Lojzka Krajnik	158 točk	2 panogi	Franjo Koprek	131 točk	2 panogi
Marija Jesenovec	157 točk	2 panogi	Janko Mravlja	125 točk	1 panoga
Milena Langrholc	153 točk	2 panogi	Branko Korenčič	124 točk	5 panog
Jožica Anžel	141 točk	2 panogi	Miro Pintar	124 točk	3 panoge
Ida Arhar	141 točk	1 panoga	Franc Okorn	123 točk	2 panogi
Minka Bertoncelj	139 točk	3 panoge	Mitja Kozina	122 točk	1 panoga

Naj animatorka

Martina Eržen

Za dolgoletno prizadevno in vzorno vodenje rekreativnega plavanja in pomoč pri planinarjenju

OJ TI KRONA, KORONA ČASI

Dragica Gartner

Izteкло se je čudno leto in kaže, da se bo tudi to leto še bolj čudno nadaljevalo, kljub sproščanju nekaterih ukrepov. Kljub temu so naše misli uprte v svetlejšo prihodnost in hvaležni smo za vse, kar smo v teh časih lepega doživeli, od zdravja do hoje, ki smo jo izvajali v tej lepi zimi.

Mogoče nas je lansko leto obogatilo s stvarmi, ki bi sicer za vedno ostale skrite.

Ob obilici negativnih informacij skušamo razmišljati, kako čim bolj koristno izkoristiti čas, ko smo omejeni, kajti kar zalivamo, to raste.

Naj bo tako kot pravi pesem:

»Verjemi v čudeže smehljava, vsako jutro sonce vzhaja in začenja se nov dan«

Nazadnje bomo rekli:

Hvala letu 2020 za vsa spoznanja, kaj je zares pomembno: zdravje, mi sami, naši najbližji, dobri sosede in prijatelji (tako lepo sta za novo leto vsem planincem pisala Breda in Jože Bogataj). Ne pozabimo na pohodniške prijatelje, ki smo verjetno šele sedaj spoznali, kaj drug drugemu pomenimo, saj se skoraj celo leto nismo družili.

Reči moram, da so me te misli zelo navdušile, saj so še kako so resnične, vsaj kar velja zame. Priznati moram, da od otroštva še nisem imela tako lepega, mirnega in dolgega dopusta. Res je, da mi vse ni bilo na kožo pisano. Upokojenci imamo namreč vse, kar potrebujemo, zato lahko samo uživamo in govorimo, kaj drugi delajo narobe. Meni je bilo lepo in želim vam, da bi bilo tako tudi vam in vseeno hvala koroni.

Da ne bo pomote, seveda pogrešam moje

planinsko-pohodniške prijatelje, le organizacijskega dela ne. Dobila sem lenoritis, za katerega upam, da ga bom odgnala takoj, ko bo prva možnost srečanja. Še naprej bomo hodili, ker slišim, da pridno skrbite za svoje zdravje. Z nekaterimi se tudi

Hoja skozi gozdček na Mariborskem otoku, tik pred 1. korono

slišimo, česar sem zelo vesela in se vam zahvaljujem za vse lepe želje, ki mi vlivajo upanje in energijo. Srečamo se, ko bo to dovoljeno in varno in ko se bodo sprostili ukrepi. Pohode bomo stopnjevali postopoma, odvisno od trajanja epidemije in naših zmožnosti. Do takrat pa kar vsak dan v naravo, da nam ne bo ušlo to lepo pomladno cvetje in da nas ponese v veselo pričakovanje našega druženja. Vodniki vam želimo, da bi čim lažje prenašali te prepovedi in da se kmalu spet srečamo.

Koronski humor iz zbirke Slovenskega etnografskega muzeja

Domača naloga

No tko, domača naloga je narejena, jaz sem brez glasu, sin je oglušel, sosedi znajo pa vse na pamet.

Karantena

Biti v karanteni z zgovornim otrokom je kot bi imel na rami prilepljeno noro papigo.

Šolanje od doma

Odkar se šolamo doma, mi je jasno, zakaj nekatere živali pojedjo svoje mladiče.

Ukrepi

"Nič ni bolj trajnega kot začasni vladni ukrepi." Ljudski pregovor

ČETRTKOVCI V LETU 2020

Slavica Laznik

Februar je mesec, ko moramo prostovoljni planinski vodniki oddati poročila o delu v preteklem letu. Za nami je leto, ki marsikomu ne bo ostalo v najlepšem spominu. Izgube naših najdražjih in prijateljev namreč puščajo boleče spomine. Omejitve in vladni ukrepi so nam vzeli tudi tisto, kar radi počnemo: skupna potepanja po gorah. Srečanja smo nekako nadomeščali s telefonskimi pogovori, pošto in ostalimi načini komunikacije. V času novoletnih praznikov skoraj ni bilo voščila, v katerem si ne bi zaželeli, da epidemija čimprej mine in da se zopet srečamo v živo. Kljub temu vse le ni bilo samo slabo. Individualno smo namreč spoznavali lepote svojih občin in regije ter uživali v čudovitih razgledih z naših gričev. Koliko lepih poti in stezic je bilo dano spoznati.

Leta 2020 smo

četrtkovci uspeli izpeljati polovico planiranih izletov. Z izleti smo pričeli že v začetku januarja. Kako smo se pogrešali po enomesečni pavzi je kazalo veliko število udeležencev. Odpeljali smo se do Brežic, kjer smo se z domačini družili na njihovem 14. pohodu po poti slovenskega tolarja. Starejše generacije se tolarja spomnimo. Z njim smo postali samostojni, bil je prva in edina slovenska valuta. V spomin so Brežičani na Velikem vrhu postavili pomnik, znamenje za bodoče generacije, ki bodo po planinskih poteh hodile za nami. Po končanem pohodu, prijetnem druženju in okusni malici smo se vrnili domov, saj nas je nekatere čakal še nočni pohod Pasja ravan – Dražgoše. Februarja smo nadaljevali z izletom vsakih štirinajst dni. Najprej smo obiskali Krminsko goro, naslednjič pa se s Sv. Tomaža sprehodili preko Gabrške Gore do Gabrka. Sledile so Škofije, zatem pa hoja

na drugo stran Poljanske doline do Vinharjev, s spustom do Žabje vasi. Na naslednji izlet smo se z vlakom odpeljali do Laškega in se od tam povzpeli na Šmohor, ki smo mu rekli malce drugače. Strma Kojca je bila naš naslednji cilj, zatem pa še Velika planina in Radenska stena. Potem smo si privoščili še en skok na Štajersko in sicer na Svetino iz Tremerjev. Z Debelo pečjo in zatem s Kucljem se je

oktobra planinsko druženje za skupine žal končalo. Pričel se je drugi val epidemije in popolna prepoved druženja. Vsak po svoje smo ubirali poti in vrhove v svojih občinah, prav vsi pa smo izjemno pogrešali druženje četrtkovcev, prijaznost, klepet in smeh. Vodnice smo že v lani pripravile plan izletov za letošnje leto. Optimistično smo si zadale izpeljati lepo število izletov. Še vedno verjamem, da bomo večino lahko izpeljale. Želja po druženju na naših planinskih poteh je prisotna prav v vsakem od nas, zato je čas, da se tisto, kar nam je bilo pred obdobjem pandemije samoumevno, čimprej vrne. Vedno najdi čas za stvari, zaradi katerih si srečen, da živiš.

70 LET LOŠKE KOČE NA STAREM VRHU

Marjan Luževič, Odbor za muzej športa v Škofji Loki

Pred sedemdesetimi leti je bil za loške ljubitelje smučanja pomemben dan, saj je bila 17. 9. 1950 otvoritev smučarske koče, imenovane Loška koča na Starem vrhu.

Ločani so v letih po drugi vojni ob slabih zimah vse pogostejše prihajali na pobočja Starega vrha, zatočišče pa jim je nudil tudi smučarjem naklonjeni domačin, kmet Žgajnar. Smučarsko kočo so pod vodstvom Urha Kalana in Lojzeta Vodopivca začeli graditi marca 1950, sodelovalo pa je kar 82 članov smučarskega kluba Ločan, ki so v več kot 7000 urah prostovoljnega dela z gradnjo zaključili v manj kot pol leta.

Loška koča je postala stalno oskrbovana, središčna točka za turistično in tekmovalno smučanje na Starem vrhu, kot tudi planinska postojanka, s tem pa je koča dala tudi pomemben vzgib za razvoj kmečkega turizma na Starem vrhu, enega prvih v tedanji državi. Podobno vlogo ima Loška koča tudi danes, ko je močno posodobljena in v rokah zasebnega upravljalca. Postavitev Loške koče so

Najbolj prizadevni graditelji Loške koče na Starem vrhu.

graditelji obeleževali ob okroglih obletnicah, ko so se zbrali pri koči in ob pogostitvi obujali spomin na čase nekdanjega tovarštva v športu in pri gradnji koče. Letošnje obeležitve sedemdesetletnice koče zaradi korone ni bilo mogoče pripraviti in šestnajst graditeljev koče bo moralo počakati na varnejše zdravstvene razmere, oskrbnik koče Gregor Štefe pa je vesel vsakega obiska v vseh letnih časih.

GREMO NA POT

PLAN S PODROČJA TURIZMA IN IZLETNIŠTVA

Datum	Plan
16. do 23. junij	Hotel Delfin Izola
27. junij do 4. julij	Biograd na Moru (letovanje)
7. julij	Debeli Rtič
14. julij	Debeli Rtič
21. julij	Debeli Rtič
28. julij	Debeli Rtič
3. avgust	Beljaška panoramska cesta, Avstrija
4. avgust	Debeli Rtič
11. avgust	Debeli Rtič
18. avgust	Debeli Rtič

Datum	Plan
19. avgust	Mariborsko Pohorje
25. avgust	Debeli Rtič
26. avgust	Debeli Rtič
september	Trgatev
september	Izlet prostovoljci
27. sept. do 5. okt.	Fojnica (zdrav. terapije, kopanje, izleti)
7. do 10. oktober	Ohrid, biser Makedonije (turistični izlet)
19. do 23. oktober	Rogaške terme
9. november	Martinovanje

POZOR: Zaradi koronavirusa in vladnih ukrepov, ki se glede na epidemiološko sliko hitro spreminjajo, so vsi zgoraj načrtovani izleti oziroma prireditve navedeni pogojno in bodo izvedeni le, če bodo takratne razmere to dovoljevale in če bo dovolj prijav.

Žal zaradi epidemije ni mogoče predvideti turizma in izletništva v letu 2021. Pripravljen imamo okvirni program, vendar ne moremo zagotoviti, da ga bomo lahko izvedli. Vsi želimo, da se situacija končno umiri in nam omogoči vrnitev v normalne tirnice življenja. Program tako kot vsako leto vključuje standardne dogodke, poleg tega pa še dogodke, ki niso bili realizirani v letu 2020, in nekaj

novih destinacij. Letovanja v naših toplicah (npr. Topolšica) bomo objavili takoj, ko se bodo le ta odprla.

Enodnevni kopalni izleti na Debeli Rtič bodo pod vprašajem tako zaradi epidemije kot tudi glede brezplačnih vozovnic za upokoјence, ki trenutno

veljajo do junija 2021 in še ne vemo, kako bo po izteku njihove veljavnosti.

S prilagojenim izvajanjem programa bomo pričeli, ko bo po vseh predpisanih merilih in ukrepih to mogoče.

- Posamezne objave si lahko preberete na oglasnih deskah v DU, pri Pošti in na Šolski ulici.
- Prijave z obveznimi vplačili sprejemamo do objavljenega roka oz. do zapolnitve prostih mest v avtobusu.
- Prijave z obveznimi vplačili sprejemamo v DU v času uradnih ur ob sredah in petkih od 8. do 11. ure do objavljenega roka oziroma do zapolnitve prostih mest v avtobusu.
- Prijave in vplačila na enodnevne izlete sprejema Ela Dolinar na tel. 041 801 980.
- Na večdnevna potovanja in letovanja se prijavite pri Cveti Škopelja na tel. 040 226 667.
- Obiske gledaliških predstav objavljamo v sprotih obvestilih.
- Prijave bodo upoštevane z dnem vplačila.
- Izletov in prireditve se udeležujete na lastno odgovornost.
- Pridržujemo si pravico do sprememb, odpovedi ali dopolnitev terminov posameznih izletov in akcij.

Vse dodatne informacije v zvezi s programom lahko dobite pri Cveti Škopelja na tel. 040/226 667 ali na e-naslov cveta.skopelja@gmail.com.

PREDLOG PLANINSKIH IZLETOV ZA LETO 2021

09. 01. Po poti slovenskega tolarja - Slavica
11. 02. Škocjanski zatok - Izola - Piran - Slavko
25. 02. Vrtovčeva pot - Nežka
11. 03. Škavnica nad Vipavsko dolino - Dragica
25. 03. Log - Slapovi v Sovpat - Slavica
08. 04. Zeleni vir - Hrvaška - Slavko
22. 04. S klopce na klopco - drugi del - Dragica
06. 05. Po sledih narcis - Kočevska Reka - Slavko
20. 05. Slavnik - vlak - Nežka
03. 06. Rimske toplice - Kopitnik - vlak - Slavica
17. 06. Gorje - Rčitno - Boh. Bela - Dragica
01. 07. Pokljuka - Viševnik - Slavica

15. 07. Tolsta Košuta - Slavko
29. 07. Ferata - Slavica
12. 08. Sv. Lovrenc - Stara pošta - Slavica
26. 08. Blegoš - Nežka
09. 09. Divača - Divaška jama - vlak - Slavica
25. 09. Jelenk iz Kanala - Dragica
07. 10. Pot treh cerkva - Laško - Slavica
21. 10. Bela krajina - Slavko
04. 11. Dvori - Veliki Gradež - Dragica
18. 11. Stari vrh - Mladi vrh - Koprivnik - Slavko
02. 12. Zaključni izlet v neznano N+S+D+M

Predlagani planinski pohodi so z datumom, vendar glede na vremenske razmere se datum in smer pohoda lahko spremeni.

KRAJŠI POHODI PONEDELJKOVIH UPOKOJENCEV ZA LETO 2021

Torkovi pohodi so prestavljeni na PONEDELJEK

19. 4.	Brinova gora nad Prevaljami	Brane
17. 5.	Oplotniški Vintgar	Slavica
16. 6.	Belska planina – Galetovec na Pokljuki	Draga
12. 7.	Učna pot Rute pri Gozd Martuljku	Slavko
2. 8.	Malenski vrh – Hleviša – Gora	Nežka
30. 8.	Po Solčavskem	Brane
27. 9.	Lovrenška jezera na Pohorju	Slavica
25. 10.	Malkovške gorice na Dolenjskem	Draga
8. 11.	Okrog Brda	Brane
22. 11.	Skupno srečanje s kratkim pohodom kar nekam	Vsi vodniki

Hoja je tempirana na cca 1,30 – 2,30 ure, z malo vzpona, in bo prilagojena za tiste, ki težko hodijo.
Vodniki: Gartner Dragica, Velkavrh Branko, Bašelj Slavko, Trampuš Nežka, Laznik Slavica

Prijave sprejema vodja skupine: Dragica Gartner
Zg. Luša 25, 4227 Selca
GSM: 041 607 483
Tel. doma 04 514 11 92
e-pošta: gartner.dragica@gmail.com

Obveščanje in opisi veljajo kot za četrtkovo in ponedeljkovo skupino.

DALJŠI POHODI PONEDELJKOVIH UPOKOJENCEV ZA LETO 2021

Datum	cilj izleta	vodi
03. 05.	Rejcov grič – Vrh Jame na Vojskarski planoti	Draga
31. 05.	Soteska Vintgar – Sv. Katarina	Draga
28. 06.	Veliki Lipovec – Frata – Mirna	Slavko
19. 07.	Slovenski vrh nad Kočevjem	Brane
16. 08.	Gore – Kopitnik – Rimske Toplice	Slavko
13. 09.	Police – Bukovski vrh nad dolino Idrijce	Draga
11. 10.	Planina Zajavornik – Pl. Velika Raven na Pokljuki	Draga
25. 10.	Vršič po stari cesti	Draga
08. 11.	Pilštanj – Zdole nad Kozjem	Draga
22. 11.	Skupno srečanje s kratkim pohodom kar nekam	Vsi vodniki
06. 12.	Cerkniško jezero	Draga

Poti so od 3 – 4 ure **hoje brez postankov, večina krožne ture.** GLEJ OBVESTILA

Z NAMI NA POT !!

Dragica Gartner, Franjo Koprek, Slavko Bašelj, Jana Bešter, Nika Križnar, Branko Velkavrh

Vodja skupine: Dragica Gartner
Zg. Luša 25, 4227 Selca
GSM: 041 607 483
Tel. doma 04 514 11 92
e-pošta: gartner.dragica@gmail.com

POTEP PO GRČIJI

Marija Štrekelj

Lani septembra smo se ljubitelji plesa sirtaki in Grčije odpravili na pot, kjer smo se želeli srečati s pravim grškim sirtakijem in vzdušjem na njihovih prireditvah. Žal smo vedeli, da bo potovanje osiromašeno zaradi covid-19. Z avtobusom smo se odpeljali v Ancono in naprej s trajektom. Pristali smo v Igoumenitsi v Grčiji.

Na grška tla smo vstopili na svetlo sončno jutro. Pričakala nas je zdravniška ekipa, ki je vsem vzela bris za test za covid. Pot smo nadaljevali z avtobusom čez hribe skozi številne tunele. Kratek postanek smo imeli ob velikem jezeru v kraju Ioannina. Po ovinkasti cesti smo prispeli v Kalampako, kraj zanimivih sivo črnih osamelcev iz peščenjaka meteora, na katerih je 6 težko dostopnih ortodoksnih pravoslavniških samostanov. Ogledali smo si samostan Verlaam, nato pa smo se peš spustili do Kalampake. Pozno popoldne smo prispeli v Delfe, kjer smo prenočili. V torek zjutraj smo se odpravili v preročišče Delfi in si ogledali Apolonovo svetišče, kjer so svečenice na čelu s Pitijo prerokovale. Atenino svetišče, ostanki gimnazije, lep sončen dan, navdušujoča narava s številnimi terasami, poraščenimi s cipresovimi gaji, oljčnimi nasadi in belo skalovje gorovja Pindos so nam pričarali pogled za bogove. Po razgledni in ovinkasti cesti smo se spustili k morju do kraja Nafpaktos. Tam blizu je čez Korintsko ožino speljan lep nov most. Odpeljali smo se do Olimpije, kjer nas je simpatična vodička odpeljala na ogled arheološkega parka. Pot smo nadaljevali do Kalamate, kjer smo se sprehodili, večerjali in prespali. V Kardamili smo imeli postanek za kavo in kratek sprehod. Naslednji postanek je bil namenjen kopanju v toplem in čistemu morju. Osveženi smo se podali v lepo vasico Aeropoli z značilnimi trgi, cerkvami in bari, ki pa so bili večinoma zaprti. Vroč dan so nam krasili nasadi agrumov in oljk ter lepo obdelana polja, ponekod ožgana od sonca. Prečili smo polotok Lokania in se ustavili v Monemvasia, kjer smo večerjali in prenočili. Zjutraj smo se pod ogromno skalno gmoto do morja zapeljali z avtobusom, nato pa v staro mestno jedro odšli peš, saj je zaprto za promet. To je čarobno mesto s kar nekaj turisti in pravim grškim vzdušjem, z lepim razgledom na morje in na gorovje na drugi strani. Pot

smo nadaljevali v bizantinsko mesto Mistra, ki je v glavnem v ruševinah. Obnovljenih in ohranjenih je veliko cerkva in despotska palača, kjer obnova še traja. Med ruševinami in cerkvami smo se s hriba peš spustili v dolino. Po ogledu smo se odpeljali v turistični obmorski kraj Tolo, kjer smo prenočili. Naslednji dan so sledile skrivnostne Mikene. Pred kiklopskim mestnim obzidjem smo videli veliko grobnico, nato pa smo skozi Levja vrata vstopili v mesto, ki je imelo čudovito lego in razgled po dolini. Naslednji postanek je bil namenjen pokušini vin pred krajem Nemea. Naslednja zanimiva točka je bila Korintska ožina, kjer smo se ustavili za fotografiranje in zamenjali avtobus. Naš šofer Damjan, ki nas je do takrat vozil celo pot, je avtobus odpeljal s trajektom in nas je počakal v Bergamu, mi pa smo s prtljago odšli na lokalni avtobus in se odpeljali v Atene. Pri 30 stopinjah smo si ogledali

Apolonovo svetišče v Delfih

mestne znamenitosti, posedali v barčkih, šli na večerjo in prespali v hotelu v centru mesta. Zadnji dan izleta smo posvetili Akropoli. Ogled je bil čudovit, saj je bilo zelo malo turistov.

Zaradi razmer v zvezi z epidemijo so bili naši ogledi enkratni, saj nikjer nismo čakali na ogled ali si ogledovali znamenitosti v koloni turistov. Spremljalo nas je sonce, po čudovitih ogledih nas je popeljal naš izvrsten, družaben in vesel vodnik Mitja iz agencije Oskar, ki je pripravila program. Popoldne nas je avtobus odpeljal na atensko letališče, od koder smo poleteli v Bergamo. Tam nas je čakal Damjan in ob 6. uri zjutraj 27. septembra 2020 smo se vrnili domov. Izlet v času covid-19 je neponovljiv, saj smo ogromno videli, se zabavali, veselili in smejali. Grki so bili odlični gostitelji, ki so dosledno spoštovali vse ukrepe za zaščito prebivalstva in turistov v času pandemije.

KORISTNE INFORMACIJE

Cveta Škopelja

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA, Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Uradne ure: sreda in petek od 8. do 12. ure

Blagajna: od 8. do 11. ure

Tel.: 04 512 06 64

Fax: 04 512 63 09

Predsednik: Miro Duić, tel. 04 512 06 64; 040 226 648

Podpredsednica: Milica Habjan, tel. 04 512 63 08; 040 292 647

Tajnica: Cveta Škopelja, tel. 04 512 06 64; 040/ 226 667

E-mail: drustvoupokojencev@siol.net

Računovodstvo: Milica Habjan, tel. 04 512 63 08; 040 292 647

Letovanja in turistična potovanja: Cveta Škopelja, tel. 04 512 06 64; 040 226 667

Planinska sekcija: Nežka Trampuš, tel. 041 225 226

Pohodniška sekcija: Dragica Gartner, tel. 041 607 483

Glasilo Mi o sebi: Jelka Mlakar, tel. 031 640 162

Marinkina knjižnica: Nevenka Mandić Orehek, tel. 068 617 159

ponedeljek 14.30 - 16.30

sreda in petek 11.00 - 13.00

Starejši za starejše in najemna stanovanja: Nežka Fojkar, tel. 041 717 210

vsako 1. sredo v mesecu 8.30 - 10.30

vsak 3. četrtek v mesecu 8.30 - 10.30

Ob smrti našega člana prosimo svojce, da o dogodku obvestijo praporščaka Draga Pavičeviča na tel. 040 327 770, poverjenika našega člana ali tajnico društva.

ČLANARINA ZA LETO 2021

Društvena članarina in članarina vzajemne samopomoči za leto 2021 ostaja enaka kot doslej, to je 12 € in velja za tekoče leto (januar-december).

Član je dolžan plačati članarino praviloma do konca meseca junija 2021.

Prispevka posameznega člana sta naslednja:

letna članarina 12 €

vpisnina za nove člane 2 € (članska izkaznica)

Vzajemna samopomoč (VS) 12 € (neobvezno)

V primeru prenehanja članstva zaradi izključitve oziroma odpovedi članstva član nima pravice do vračila vplačane članarine.

Člani DU nastanjeni v domovih za starejše so s 1. 1. 2020 po sklepu UO DU z dne 7. 8. 2019 oproščeni plačila članarine za DU.

Prosim vseh člane DU Škofja Loka, da v dani situaciji – korona virus, epidemija, čimprej nakažete članarino v znesku 12.00 € na naš račun GB TRR št. SI56 0700 0000 1134 214 sklic 99, prav tako tudi člani vzajemne samopomoči še 12.00 €.

SKLAD VZAJEMNE SAMOPOMOČI (VS)

Vzajemna samopomoč je prostovoljna solidarna skupnost članov, ustanovljena z namenom, da se ob smrti izplača posmrtnina. Deluje kot sklad in jo ureja Pravilnik vzajemne samopomoči. Letni prispevek in višino posmrtnine vsako leto določi upravni odbor

ZDUS.

Vanj se lahko vključijo člani društev upokojencev do dopolnjenega 70. leta starosti. Pravica do izplačila posmrtnine pa pripada posameznemu članu po preteku čakalne dobe, ki je odvisna od

starosti člana ob vpisu. Če član društva upokojencev preneha biti član, ne more biti več član samopomoči in nima pravice do vračila vplačanih prispevkov.

Pomembno je, da so člani ob vstopu opozorjeni na to, da mora biti članarina poravnana vsako leto nepretrgoma in da po enem letu neplačila članstvo preneha.

Posmrtnina se lahko izplača najpozneje v enem letu po smrti člana samopomoči. Če po preteku enega leta niso bila predložena dokazila o smrti, ugasne pravica do posmrtnine.

Ob smrti člana VPS ima upravičenec pravico do izplačila posmrtnine, če je od dneva vpisa v članstvo VPS do smrti preteklo najmanj 5 let.. Upravičenec je oseba, ki jo ob vstopu v članstvo VPS ali kasneje

določi član VPS. V primeru smrti člana, ki za tekoče leto še ni poravnal članarine in posmrtnine, mora upravičenec - pooblaščenec to storiti najkasneje v šestih mesecih po smrti člana, da lahko opraviči izplačilo posmrtnine. Zahtevek za izplačilo posmrtnine upravičenec lahko vloži najpozneje v 12-tih mesecih od dneva smrti člana VPS. Zahtevku za izplačilo posmrtnine mora upravičenec društvu predložiti mrliški list umrlega člana ter fotokopijo davčne številke, osebne izkaznice in bančne kartice upravičenca. Če po preteku dvanajstih (12) mesecev niso bili predloženi dokumenti, pravica do posmrtnine ugasne.

VPS mora posmrtnino izplačati v tridesetih dneh od dneva predložitve navedenih dokazil.

ZBOR ČLANOV IN UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Leta 2020 je epidemiološka situacija s pojavom Covid-19 pustila veliko negativnih posledic za delovanje društva zlasti glede izvedbe načrtovanih aktivnosti in programov, med drugim tudi izvedbo zbora članov. Zbor članov odloča o najpomembnejših vprašanjih društva in ga je potrebno izvesti najkasneje do 31. marca v letu, ko je treba na Ajpes oddati letna poročila in zaključni račun za preteklo leto. Zakon o interventnih ukrepih v času epidemioloških razmer omogoča izvedbo sklica korespondenčno, torej dopisno po navadni ali elektronski pošti ali preko video povezave. Za naše društvo v tem primeru pride v poštev le dopisna seja po navadni pošti, pri čemer je potrebno zagotoviti enakopravnost vseh, v našem primeru 1800 članov. To pomeni, da bi morali o sklicu seje obvestiti vse člane in jim omogočiti, da oddajo svoj glas. Vabilu bi morali priložiti vsa gradiva, potrebna za odločanje, glasovnice z navodili o glasovanju, po koncu pa o sprejetih sklepih in izidu glasovanja člane obvestiti. Zaradi nesorazmernosti ukrepa, predvsem s finančnega vidika, bi tak način terjal ogromne stroške in administrativne napore. Zato je upravni odbor upoštevajoč usmeritve in priporočila Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske, CNVOS-Centra nevladnih organizacij Slovenije in Upravne enote Škofja Loka sklenil, da se zbor

preloži in počaka na sprostitev ukrepov in izvedbo v živo, v skladu z veljavnimi Pravili društva.

Upravni odbor DU Škofja Loka se je sestel v petek, 5. marca 2021, kjer je poleg sklepa o preložitvi sklica zbora članov obravnaval in potrdil poročila o delu in zaključni račun za leto 2020, ki po pregledu in ugotovitvah nadzornega odbora izkazuje prihodke v višini 45.738, 29 € in stroške v višini 39.269, 68 €. Tako znaša ostanek neporabljenih sredstev v višini 6.468,61 €, saj je bilo delo društva zaradi pojava Covid-19 ustavljeno in ni bilo mogoče izvesti načrtovanih aktivnosti in planov.

Kljub razmeram, ki nam jih narekuje pandemija, je upravni odbor potrdil tudi realističen program dela s finančnim načrtom za leto 2021, s poudarkom k realizaciji in izvedbi programov iz leta 2020. Primerjava prihodkov in plana za leto 2020 pokaže velik upad prihodkov dejavnosti, na kar je v celoti vplival pojav koronavirusa, saj je bila realizacija prihodkov kar za 65 % nižja od planiranih. Zaradi vsega navedenega je v letu 2021 načrtovana počasnejša rast prihodkov v skupni višini 64.000,00 €. V enaki višini so planirani tudi odhodki, ker je tudi v letu 2021 pričakovati manjšo rast aktivnosti zaradi korone. Delovanje aktivnosti društvenih programov bo odvisno od ukrepov vlade na področju omogočanja delovanja društev.

DOBAVA KURILNEGA OLJA POD UGODNEJŠIMI POGOJI

Pri društvu lahko člani društva dobijo posebno naročilnico za nakup kurilnega olja, ki je nekoliko cenejše. Ob naročilu 800 l in več imajo tudi brezplačni prevoz. Dobavitelj je podjetje P&S,

d.o.o., Struževo 66, 4000 Kranj. Vse podrobnejše informacije dobite na številkah 04/ 257 25 75 in 031 629 073.

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA
za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo upokojencev Škofja Loka	9	9	7	4	6	3	5	2	

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

NAJEMNA STANOVANJA

Nepremičninski sklad PIZ ima v Škofji Loki 61 namenskih najemnih neprofitnih stanovanj. Stanovanja so namenjena upokojemcem in drugim osebam, starejšim od 65 let s stalnim bivališčem v naši občini. Vsa stanovanja so v Frankovem naselju in so primerna večinoma za bivanje ene ali dveh oseb. Sklad stanovanja oddaja v najem v sodelovanju z

Društvom upokojemcev Škofja Loka. Stanovanjska komisija društva zbira prijave vse leto in na podlagi Pravil za oddajanje stanovanj vsako leto oblikuje prednostno listo prosilcev. V primeru izpraznjenega stanovanja komisija na poziv Nepremičninskega sklada PIZ oblikuje predlog za dodelitev stanovanja v najem prosilcu, ki je prvi na listi.

Trenutno so vsa stanovanja zasedena, kljub temu pa je pomembno, da kandidati za najem oddate vloge, saj moramo poznati vaše potrebe in vas uvrstimo na prednostno listo.

KAKO SE PRIJAVITI ZA NAJEM STANOVANJA?

Izpolniti je potrebno vlogo z vsemi prilogami, ki so navedene na zadnji strani obrazca oz. VLOGE za najem namenskega najemnega stanovanja za upokojemce in druge starejše osebe. Lahko jo natisnete s spletne strani <http://www.ns-piz.si/> (namenska stanovanja/kako do najema) ali jih dobite v društvu.

Vlogo je treba poslati po pošti na naslov Društvo upokojemcev Škofja Loka, Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka.

Pravila za oddajanje stanovanj so na vpogled na oglasni deski Društva upokojemcev Škofja Loka. Dodatne informacije dobite na številki 041 717 210.

KORISTNE POVEZAVE - NASLOVI SPLETNIH STRANI

Občina Škofja Loka	https://www.skofjaloka.si/
ZDUS Ljubljana	http://www.zdus-zveza.si/
PZDU Kranj	http://www.pzdugorenjske.si/
Društvo Univerza za 3. življenjsko obdobje Škofja Loka	http://3univerza-loka.splet.arnes.si/
Ljudska univerza Škofja Loka	https://www.lu-skofjaloka.si/
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	https://www.knjiznica-skofjaloka.si/
Turistično informacijski center - Turizem Škofja Loka	www.visitskofjaloka.si
Arhiv glasila Mi o sebi	http://3univerza-loka.splet.arnes.si/category/mi-o-sebi/

DONACIJA DOHODNINE

Spoštovani člani Društva upokojemcev Škofja Loka!

Vsak davčni zavezanec lahko do 1 % dohodnine, odmerjene po zakonu o dohodnini od dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje upravičencev do donacij, med katerimi je tudi naše Društvo upokojemcev Škofja Loka.

Tako lahko vsak član društva ali član njegove družine nameni do 1 % dohodnine našemu društvu, če do 15. maja 2021 izpolni priložen obrazec in ga pošlje na naslov Finančni urad Kranj, Koroška c. 21, 4000 Kranj.

V obrazec vpišete ime in priimek, naslov, vašo davčno številko ter dopišete % dohodnine. Dodajte še datum in podpis.

Elektronsko lahko obrazec najdete na spletni strani FURS eDavki.

Več si lahko preberete tudi na internetni strani: https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/openportal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=namenitev_dela_dohodnine_fo

Zbrani del dohodnine bomo uporabili za dejavnosti našega društva.

Dodatna pojasnila v zvezi z darovanjem dela dohodnine lahko dobite na telefone 04 512 06 64 ali osebno vsako sredo in petek od 8. do 12. ure v tajništvu Društva upokojemcev Škofja Loka, Partizanska c. 1 Škofja Loka.

POTRES

Potres je nenadno in sunkovito tresenje tal, ki ga povzročajo nenadni premiki pod zemeljskim površjem. Večina potresov je zelo šibkih in jih ne zaznamo, le zelo redki pa so tako močni, da povzročijo škodo. Slovenija leži na območju, ki je potresom izpostavljeno bolj kot večina evropskih držav, zato je pomembno vedeti, kako zavarovati sebe, ljudi okoli vas in vaše imetje. Potresa ne morete napovedati ali preprečiti, lahko pa se nanj pripravimo. Občina Škofja Loka sodi med bolj potresno ogrožene občine. Ocena po MCS lestvici je med VIII. in IX. oceno ogroženosti. (Mercallijeva lestvica (kratica MCS za Mercalli-Cancani-Sieberg) je 12-stopenjska lestvica intenzitete potresov).

Splošno opozorilo

Med potresom ostanite mirni. Takoj prekinite svoje dejavnosti, pogledjte naokrog, hitro presodite razmere in ustrezno ukrepajte. Med potresom ne tecite takoj iz stavbe. Ne uporabljajte dvigala, če je možno tudi stopnic ne in ne skačite skozi okna.

Varna mesta v stavbah:

- * pod trdnimi mizami,
- * med podboji vrat, če so v nosilni steni,
- * ob notranjih nosilnih stenah.

Mesta v stavbah, ki se jih je treba ob potresu izogibati:

- * zunanje in predelne stene,
- * dimniki iz opeke,
- * večje steklene površine (okna, ogledala, steklene omare, police s steklenimi predmeti),
- * velike omare,
- * mesta, od koder lahko padejo stropna razsvetljava in težki predmeti.

Mesta na prostem, ki se jih je treba ob potresu izogibati:

- * stavbe, zidovi, drevesa,
- * telefonska in električna napeljava, ulična razsvetljava, prometna signalizacija, daljnovodi,
- * nadvozi, podvozi, mostovi, predori,
- * rečne brežine, morska obala, predeli pod klifi,
- * strma pobočja, robovi previsnih sten in podobno.

Člane svoje družine seznanite z varnimi mesti in mesti, ki se jih je treba ob potresu izogibati. Mesta si skupaj oglejte. Skupaj pripravite načrt evakuacije (izhoda) iz stanovanja ali hiše in določite zbirno mesto na prostem, na katerem se boste člani gospodinjstva po potresu zbrali.

Več o potresu in drugih nesrečah s podrobnejšimi navodili in ukrepi lahko preberete na spletnih straneh Uprave za zaščito in reševanje RS. (<https://www.gov.si teme/potres/>)

Povzetek pripravil Rudi Zadnik